

MAGYAR L

It is in duplicate conform
No. 29590/1939.

T. Dunaposta

HUNGARIA

Budapest

Postafiók 151

Extern

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLO NYOMDA R. T.
Törvényszéki bel. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: dr Gyárfás Elemér

Az orosz támadások valamennyi arcvonalon összeomlottak

Az északi finnországi arcvonalon is az oroszok három hadosztálya vereséget szenvedett. — Az oroszok Helsinkit bombázták, a finnek a Murmansk-vasutat

Helsinkiből jelentik: A két nap óta tartó orosz támadások a finn arcvonal valamennyi részén összeomlottak és az oroszok megkezdték a visszavonulást Dél- és Közép-Finnországban. A déli arcvonalon a finnek az orosz halárig nyomultak előre. Északon a Kemi folyónál három orosz hadosztály teljes vereséget szenvedett és fejesztetten vonul vissza. Csütörtök délután húsz kilométert vonultak vissza a szovjet csapatok.

Stockholmból jelentik: Valenius tábornok az északi finn csapatok parancsnoka megerősítette a Salla körül elért finn sikereknek a híret. Salla várost a finn csapatok még nem foglalták vissza. A svéd önkéntesek nagyszámú csütörtöki teljes felszereléssel Finnországba utazott.

Helsinkiből jelentik: Egy finn lap szerint a Salla körüli harcokban a finnek harminc élelmiszerszállító szovjet teherautót fogtak el. Csütörtöki 12 orosz bombázó repülőgépet támadta Helsinkit. Bombatalálat ért három kórházat, de nagyobb kárt nem okozott. mert a kórházakat már korábban kiürítették. A finnek hét orosz repülőgépet lelőttek.

A Mannerheim-vonal ellen megkísérelt szovjet támadások összeomlottak.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint a finnek bombázták a Murmansk-vasutat. A bombázásnál felhasználták azt a hét szovjet repülőgépet, amelyeket az oroszoktól üzemképes állapotban vettek el.

Hoover volt amerikai elnök magasztalja a finnek legendás magatartását

Newyorkból jelentik: Newyorkban nagygyűlést tartottak Finnország megerősítése tárgyában. A gyűlésen felszólalt Hoover volt elnök is. Hangoztatta, hogy a világ olyan hősiessé szabadságharc szemtanuja, amilyen csak ritkán fordul elő az emberiség történetében. A finnek legendás magatartása beragyogja a történelem lapjait.

Ryti finn miniszterelnök nyilatkozott, hogy elég emberük és hadianyaguk van. — Reménykednek a külföld további segítségében

Helsinkiből jelentik: Ryti finn miniszterelnök a külföldi sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy Finnország két év alatt állandóan tökéletesítette nemzetvédelmét. Finnországnak elég embere van fegyverben és elég hadianyaggal rendelkezik, hogy védelme visszaverjen egy gyors támadást. Kijelentette még, hogy az ország meg van elégedve a Népszövetség döntésével. Majd így folytatta:

— Reménykedünk abban, amit a népszövetségi megállapodás keretében a támadás áldozatának adni lehet. Vagyis: reméljük, hogy kapunk segédőket, hadianyagot és egyéb felszerelést, valamint diplomáciai segítséget. Folytatni szeretnénk azt, amit a háború megszakított: békés és független életünket. A vérontás ellentétben áll népünk békés jellemével.

Ujabb orosz támadások Karélia felől. — Lévi támadások mindkét részről. — Orosz jelentés szerint tíz finn repülőgépet lelőttek

Párizsból jelentik: A Havas helsinki-i jelentése szerint az orosz csapatok a karéliei földszorozon folytatták a támadást. Erős tűzvérségi előkészület után egész nap támadtak, de súlyos veszteségeket szenvedtek és semmi előhaladást nem tettek. A finnek nyolc harcikoszt semmisítették meg. A tengeren egy hadihajó és torpedóromboló támadott, de a finn partí útegek

elűzték őket. Az ellenség légi hadereje a harcok felett sok repülőgéppel indított légitámadást, itt-ott a polgári lakosság ellen is. A harcok a támadások nem jártak eredménnyel. A finn vadászpilóták több felderítő repülést végeztek. Megtámadták az ellenség mögöttes állásait, bombázták gyalogos osztagokat, valamint gépkocsi- és élelmiszerszállító osztagokat.

(Tudósításunk folytatása a harmadik oldalon.)

A béke ára

Irta: Dr Léber János

Karácsony szent éjszakáján, amikor majd ott térdelünk a kis Jézus jászolya előtt, ne feledkezzünk el imádkozni a békéért! Gondoljunk arra, hogy amíg mi itt térdelünk s egy nyugodt, békés országban élvezzük a szent éjjel áldott csendjét: a kegyelem legértékesebb gyümölcsét termő hangulatát, — a világ más részeiben gyilkos fegyverekkel a kezükben állnak szembe és törnek egymás életére, mint veszett farkasok, az emberek...! Még messze fenn, a finnországi és orosz határmenti fagyos tájakon is forró indulattal folyik a háború. Otthonukból kivertek menekülnek. Öreg, édesanyák és ártatlan gyermekek vonsoznak a fémleteres hóban a hidegtől elgémberedett s a több napos éhségtől halálragyötört testüket s ha nem bírják tovább, hangtalanul esnek össze és halnak meg a rengeteg erdő mélyén vagy a végtelen hómezők dermedt világában...? Gondoljunk erre, imádkozzunk ezekért a haldokló menekültekért Karácsony szent éjszakáján, a kis Jézus jászolya előtt...!

Az emberek azért nem tudják maguknak megteremteti az igazi békét, mert nem tudják azt, hogy a békének, mint minden nagy értéknek a földön *ára van*, vagy ha tudják: nem akarják ezt az árat megfizetni. *A béke ára a lemondás és az áldozat.* Megvalljuk és elismerjük: nem könnyű és nem kicsi dolog egyik se a kettő közül. A legnehezebb valami, amit a bűnös, rosszrahajlamos embertől kívánni lehet. Pedig enélkül a kettő nélkül nincs és nem is lehet soha állandó és boldog béke a földön.

Nézzünk önmagunkba. Békétlenségünk, nyugtalanságunk okozója a szenvedélyek tultengése és a ki nem elégitett vágyak sirása a lelkiünkben. *Boldogságot a földön csak a megelégedett lélek élvezhet;* a lélek pedig csak akkor megelégedett, ha vágyainak nagyrésztől önként lemond és szenvedélyeinek nemcsak salakját, hanem sokszor javát is fel tudja áldozni az önfegyelmzés és a szent eszménység oltárán.

A családi életben is sok lemondásba és áldozatba kerül a béke. A házasság nem gyermekjáték. Szent és komoly kötelesség. Ezeket a kötelességeket csak lemondó és áldozatot vállaló lélek tudja teljesíteni. Az emberi élet nyomorúsággal teljes és minden ember hibákkal terhelt. Ez alól nem kivételek a házastársak sem. A nyomorúságban, betegségben, nélkülözésben is kitarítani házastársak oldala mellett; lemondani kedvteléseinkről, örömeinkről, szórakozásainkról, — nehéz kereszt: áldozat. Keresztény lélek vállalja. Hősi lélek örömet is lel benne... *Azért sok a családi boldogtalanság és békétlenség mai életünkben, mert kevés a házastársak között az igazán keresztényi és még kevesebb a keresztényien hősi lélek.*

A nemzeti és nemzetközi életben szintén a kölcsönös lemondás és áldozat a béke ára. Ez az a kiegyenlítődési alap, amelyen a nemzetek találkozhatnak, amelyben megérthetik egymást. Maradéktalanul egyik ember, egyik nemzet se érvényesítheti itt a földön igényeit. *Alkalmazkodni kell más emberek, más nemzetek hasonlóan jogos életszükségleteihez.* Ez az alkalmazkodás, ez az egymáshoz simulás, ez a kölcsönös megértés teremti meg a földön a béke legbiztosabb és legtermékenyebb légkörét.

Maga a jó Isten se tudott más módon békét teremteni Maga és az emberek között, mint lemondás és áldozat árán.

Ugy szerette Isten a világot, — tanítja a Szentírás, hogy egyszerűen Fiát adta, *áldozta*

Karácsonyra „Boulevard” cukorkaüzletben

ismét vásárolunk, mert nagy választék mellett **olsón** frisset és a **legjobbat** kapjuk
Tulajdonos: IFJ. PETROVICI MIHALY Nagyvárad. — Horbázt uridivat mellett.

fol érette. Ez a karácsony legmélyebb és legszen-
tebb titka...

Jézus Krisztus, a második isteni személy ott
tudta hagyni a boldog mennyországot minden
dicsőségével és örömeivel, minden fényével és ra-
gyogásával — miértünk. Emberré lett. Magára
vette az emberi lét minden természetes nyomoru-
ságát, szegénységét, betegségét, szenvedését és
szégyenét. **Lemondott istenségének minden külső
megnyilvánulásáról.** Harminchárom éves élete az
áldozatok sorozata volt. Ellenségei elfogták, meg-
szégyenítették, megostorozták, keresztre feszítet-
ték és megölték... Túrte, viselte, szenvedte
mindezt, mert csak így válthatta meg a világot,
mert csak így tudott kegyelemteljes harmóniát
teremtteni Isten és ember között...

A fájdalmas szent olvasó minden titka amel-
lett tanuskodik, micsoda szenvedéseket kellett
vállalnia és elviselnie Krisztusnak, mennyi lemond-
ásba és áldozatba került, hogy a földet kibá-
kitse az éggel s hogy a bűn porába hullott em-

bert újból az istengyermekség szent magaslátára
emelje.

A közösségi élet áldozatokkal jár. Lemondás-
sal. Tartósan és önként áldozatot vállalni csak az
a lélek tud, amely nem tapad a földhöz. Mely ki
tud emelkedni a világból. Mely földfölötti ren-
deltetést ismer és fogad el. Ilyen lélek csak a
kereszténység szellemével telített lélek lehet.
**Nincs tehát és nem is lehet addig béke a földön,
amíg a kereszténység szelleme a legszélesebb kör-
ben és a legmélyebbrehatóan át nem fogja járni az
emberi lelkeket és szíveket.** Amíg ez a szellem
élelen élet és valóság nem lesz! Amíg a
kereszténység igazságaiban gyökeredző törvények
és parancsok maradéktalanul érvényre nem jut-
nak. Amíg a krisztusi hitből táplálkozó szeretet
egyedülálló legfőbb érték nem lesz a földön...

Krisztus nélkül nincs szeretet. Szeretet nélkül
nincs áldozat. Áldozat nélkül — nincs béke...!

Miniszter-bukás Belgiumban egy bankbukás miatt

A „Credit Anversois” nagy pénzügyi intézet fizetési nehézségek
közé jutott. — Igazgatóit letartóztatták

Brüsszeltől jelentik: Mark belga közlekedés-
ügyi miniszter lemondott. A lemondás Labeck
liberális képviselő ama vádjára vezethető vissza,
hogy Mark kivette betétjét az egyik bankból,
mert egy titkos kabinetülésen a bank közeli ösz-
szemléről hallott. Mark kijelentette, hogy a
vád nem felel meg a valóságnak.

A szóban lévő bank a *Crédit Anversois* né-
vű pénzügyi intézet, melynek 38 fiókja volt az egész
Belgiumban. A bank az ósz folyamán fizetési
nehézségek közé jutott. A fizetési nehézségek
egyrésze azért volt, hogy az intézet igen nagy
mértékben vett részt az állam által kibocsátott
nemzetvédelmi kölcsönben, melynek kötvényei
lényegesen visszaestek. Erre hivatkozva a bank
a kormányhoz fordult, hogy a fizetési nehézsé-
gek elhárítására támogatást kapjon tőle. A kor-
mány azonban a támogatást megtagadta, még
pedig arra való utalással, hogy a mai időkben
precedenssel alkotna ez a segítségnyújtás. Az in-
tézet kifizetni való 300 millió belga frankra
rugtak, amiket azért se tudott kiegyenlíteni,
mert számos ipari alapításban is tőkéi mind
befagyva állanak. A közlekedésügyi miniszter
is abban az időben vette ki betétjét, mikor az
intézet a kormányhoz folyamodott. Ez az idő-
beli egybeesés szolgált okul a miniszter meg-
gyanúsítására.

Egyébként a bukásba került nagy pénzügyi

KIS IMAKÖNYV
Pázmány Péter után

A nagy Pázmány Péter miséi és ta-
mításai alapján a
művelt katolikus
közönség számára
kötésben készült
papíron kőnyv
ism a k ö n y v

Ara egészvászonkötés-
ben, vörösmetszéssel 65 Lei és portó

lézet igazgatóit letartóztatták. Egy bankcsoport
állott össze, mely a bajba jutott intézet vagyoni
ügyei rendezésére vállalkozott. Az eddigi terve-
zet szerint a bank betétszéki közül a lizezer bel-
ga frankon aluliak 75 százalékos visszafizetést
kapnának, a többiek azonban csak 25 százalé-
kot.

Mikós betlehemes Jancsi nekikeseredett

Írta: Oszel Rónay Mihály báró

Onnan, ahol Szeged városa a Tisza, meg a
Maros összeomlásánál a Kiskun-udort és a Hód-
mezőreget a Tisza-Maros-szöze csücskével össze-
fogja, csekély távolságra fekszik az a Maros-
bajparti falu, amelyben — vag' annak több, mint
ötven esztendőj — Kécskés Jancsi a maga kez-
detleges emberiségének új napjait élte. Azok-
kal a legnyitósággal együtt, kik karácsonyeste-
ként az Ur Jézus születésére a betlehemi rézfő-
ban következett hódoló jeleneteket játszották,
vezetékneve helyett faluzertje csak betlehemes-
nek neveztek őt is.

Csupán azok lehettek betlehemesek abban
a faluban, akik elődeiktől örökölték a szerepü-
ket, a hárs-nevezetes oberamerangani passiójáté-
kok szereplőjéhez hasonlóan. Bárha részükről
sokkálta csekélyebb művészi tehetségek ezüské-
geltettek hozzá. Kécskés Jancsi kivétel volt. A
szabály alól, mert noha azt sem igen tudták ró-
la, kinek a fiaként származott oda a faluba —
akár a falevelről, amit az ósz szelek hoznak —
majdnem kicsit ügyügyü szelősége dacára, de a
juhásznyolva révén, nagyon tudott a betlehemi
juhász szerepéhez. Egyébként Jancsi eléggé nyál-
ka légeny is volt, de olyan árva, mint a téli vé-
rész a zúzmara ágban. Nem is volt neki egybe-
csak a kalapján az árvalányhaj bokrája, csiz-
mázarában a furulyája, sarkában a Hűség neve-
zetű pulikutája, meg a saját számarra, a Buzsák.

Nyáron kint legeltette a nyáját a róna lege-
lőin, télen átallt együtt tanyázott vele a Körtvé-
lyesi nagymajor gömolyézt, sővényfonatosfalú
juhaklában. Így vesztette rá Maria leánykára, a
tisztartó urék mindenek lányukra a szívét. Ma-
ris egy mutatta, hogy a maga részéről is
vonzódik a bojtár irányában, hanem elkendőzni
magát addig nem volt szives vele, ameddig Jan-
csi számadójuhászna valahova be nem kaphat,
mivelhogy a szegénységet nem állhatta, amiből
nem kevesebb rész jutott ki neki, mint akár a
templom egerének.

A parlament ülészakát berekesztő királyi kézirat

Bucurestiből jelentik: A parlament ülés-
szakát a következő királyi kéziratnak *Tatarescu*
miniszterelnök által történt felolvasásával zár-
ták be.

Szenátor urak, Képviselő urak!

Ez a rövid ülészak, amely a rendelet-
törvények ratifikálásak és néhány, az állam
szükségletének megfelelő sürgős törvény meg-
szavazásának volt szentelve, újabb alkalom
volt a felelősség érzésének és az együttműkö-
dés szellemének bizonyítására.

Azáltal, hogy önként módot adtak kormá-
nyomnak, hogy nehéz küldetését kellőképpen
befejezhesse, nagymértékben hozzájárultak
az állam újjászervezésének és megerősítésé-
nek megkezdett művéhez s ugyanakkor a te-
gyelem és egység példaadó bizonyítékát szol-
gáltatták az országnak.

Hiszem, hogy a jövőben is ugyantly lel-
kesen és ugyanilyen hazafias megértéssel fog-
ják nagy kötelességeiket teljesíteni. Köszö-
net mondvá önöknek a szorgalomért, amelyet
a munkálatok során tanúsítottok, az alkot-
mány 45-ik szakasza értelmében a Törvény-
hozó Testületnek ezen ülészakát berekesztett-
nek nyilvánítom.
II. Károly.

Lettországból nincs többé német népcsoport

Tallinból jelentik: Lettország külügyminisz-
tere egyik utóbbi beszédében kijelentette, hogy
Lettországból közel 50 ezer német vándorolt ki
és mindössze négy-öt ezer olyan egyén maradt ott,
aki ezelőtt németnek mondotta magát. Tehát Lett-
országban nincs többé német népcsoport. Lett-
ország ezzel meg lehet elégedve, mert ezzel eltűnt
az utolsó elképzelhető viszállyra vezető ok Német-
ország és Lettország viszonyából.

Egy karácsony böjtjén elkéredzkedett a le-
gény betlehemesnek a juhászgazdától, aztán
ahogy leereszkedett az estihomály, neki is in-
dultak a kivilágított istállóba a falu házait a
többi betlehemesek sorra venni. Vagy feltucatnyi
ház elvegettevel következtek Bujtor Jánosék
portájára, ahol Maris leányzó ánya volt a ház
asszonya. A betlehemetívő négy angyal még az
udvaron elkezdte rázni a csegetyüket, úgy éne-
kelte:

Nyiséátok ki ajtótokát jó keresztények.
Betlehemmél jönnek ide szent jövevények.
Áldást hoznak reátok,
Mért megszületett ti nektek kis Messiasatok.

(A szent jövevények csak a betlehem körül
szereplő játékosok voltak, az őket kísérő kutyá-
utók nem. Azok az előadás tartama alatt azon
spekuláltak kint az udvaron, hogy a karácsonyi
dísznövágás hús- meg szalonnaféléiből nem-e
csenhetnének el valamit a füstölő kéményből.)
Antonyításra bevonultak az angyalok a szo-
bába a betlehemmél, ott énekeltek tovább, hogy:

Öromhírt hozunk nektek. Örvendjétek.
Mért megszületett az Údvösségetek.
Jászolban fekezik rongyos istállóba,
Ott a Szűzanya ezalmába takarta.
Gyertek elő mind, kik e házban vagytok!
A gyermek Jézust térden imádjátok!

Mialatt a házbanlévők a betlehem körül át-
tatoskodtak, kint a pitvarban rázendítettek a
pásztorok s így énekelve lépegettek a szobába:
Csordapásztorok midőn Betlehember
Csordát őriztek éjjel a mezőben.
Nagyfényű csillag gyulladt fel felettük.
Az Ur angyala hirdette feljűk:
Siessetek a rongyos istállóba,
Ott találjátok Jézust a jászolba!

Majd sorjában a betlehem elé járultak, mind-
egyikük elszavaltá rigmusokban a hódolatát és
az istálló küszöbére rakta a magával hozott
ajándékokat. Közben kívülről a Három királyok
is beérkeztek s aranyat, tömjént és mirrhát
ajánlvá fel a szent kisednek, ékes szavakban
hódoltak előtte. Végezetül egy szerencsen topo-
gott be. Ez eléintó csak annult, bámézkodott, az-

A Stalin születésnapjára elrendelt orosz támadások mindenütt kudarccal végződtek

A Mannerheim-vonalnál öt orosz hadosztályt morzsolnak fel a finnek. — A finn ellenkormány elnökét Moszkvába rendelték és börtönbe vetették

Londonból jelentik: Az egész sajtó egyhangzóan jelenti, hogy a Stalin hatvanadik születésnapja alkalmából elrendelt óriási méretű orosz támadások mindenütt visszavonulással végződtek. A norvég határról érkező semleges hírek szerint az oroszok északi irányban vonulnak vissza. A finnek ellentámadásai mindenütt fényes sikerrel járnak. Csúpan a Kemijarvi körüli harcokban húszezer halott és sebesült volt a szovjet csapatok vesztesége. A finnek amellet rengeteg hadianyagot zsákmányoltak. Az útát szétlőtt orosz harckocsik, ágyúk roncsai és holttestek tömegei fedik több kilométeres szakaszon. A karéliei földszorson a Mannerheim-vonal ellen indított szovjet támadás során a finnek öt orosz hadosztályt teljesen szétmorzsolnak. Súlyosítja a szovjet csapatok utánpótlási nehézségeit a finnek keres támadása a Leningrád-Murmansk közötti vasútvonal ellen, aminek következtében Oroszország egyetlen közlekedési vonala, mely a Sarkvidék felé vezet, sokhelyen üzemképtelenné vált.

Olasz lapjelentések szerint a szovjet katonák soraiban a fáradtság és nyugtalanság jelei mutatkoznak s reménytelennek látják a helyzetet. A *Popolo di Roma* szerint két újabb szovjet repülőgép szállt le finn területen s azok pilótái kijelentették, hogy készek harcolni a finnek mellett.

Rómából jelentik: A *Popolo di Roma* jelentése szerint a finn ellenkormány fejét, Ku-

sinnent, sürgősen Moszkvába rendelték és ott a Kremlben történt rövid látogatása után a Lubjanka börtönbe szállították.

Az orosz hadijelentés

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai

Ujabb finn hadijelentés: Orosz területen megsemmisítettek egy szovjet zászlóaljat. — Északon egyre nagyobb területet foglalnak vissza a finnek

Helsinkiből jelentik: Az újabb finn hadijelentés szerint Aglejaerivnél tovább folyik a harc. A finnek itt is nagy zsákmányt ejtettek. A finnek Lieksa és az orosz területen lévő Repola között megsemmisítettek egy szovjet zászlóaljat és nagy hadizsákmányt ejtettek. Északon Salla irányában a finn csapatok továbbfolytatják előnyomulásukat. Petsamo vidékén újabb győzelmet arattak a finnek, akik nemcsak megállították az orosz előnyomulást, hanem egyre nagyobb területeket is visszafoglaltak. Az előnyomuló finn csapatok elérték a

Legújabb Szentírás kiadás

Oszövevény I-III. kötet. Vázonkötés 1080 Lei
Ujszövevény I-II. kötet. Vázonkötés 360 „
„ rövid jegyzetes zsebkötés, 40 „

után az Urat dicsőítve, térdrehullott a többiek közé.

Az előadás alatt Kecskés Jancsinak egyszerre csak könnyelábadt mindkét szeme, mert a háznéje közt megpillanatotta Maris leányzót, amint karjával Penel Gyurka karjába akaszkozva állt amellet a másik legény mellett, aki a magarézéről kezében tartotta a lány kezét. Marisnak karikagyűrű csillogott az arravaló ujján, Gyurka zekéjéről pedig piros selyemkendő lengett alá. Tudnivaló volt hát a jeggyűrűről, meg a mátkakendőről, hogy azok ketten egymásnak eligérkeztek.

Jancsinak ettől a tudattól azonnal a nyeldek-lőjéi vert a szíve, az inai meg annyira rogyadoztak, hogy alig bírt volna a többi betlehemes-sel kivonulni a szobából, ha nem azt tanulta volna örökké a maga szegénységétől, hogyha valaki valami dolgot egyszer felvállalta, nem hagyhatja azt, akár hogyan van, akár mint van. Így hát összeszedte minden emberségét és távoztukban velük énekelte a többiekkel:

Isten áldja meg e háznak gazdáját,
Minden családját és egyéb jószágát...

Hanem aztán karácsony egész elsőnapján azon azt a kevés természetadta esztét, hogy és miként cselekedjék? Csuffá tette-e őtet a lány, vagy nem tette csuffá? Penel meg belegázolt-e az ő legényi becsületébe? Bántson-e valakit, vagy ne bosszuljon senkit? Addig-addig tanakodott ezen önmagában, hogy ünnep másodnapja reggelére, végre beleygőződött, hogy neki egyéb mint a szegénységén kívül ugye lenne mire megféle-gesédesni. Gyurka azonban más, most már teheti, amiért az urasága éppen megtette a parádés kocsisának.

Mikor betlehemes Jancsi idáig ért vele, fogta magát és a Böske névre hallgató csacsit elvezette az urasági udvaroshoz, annak felkínálta, vegye meg párnak az uraság számára, a Szálj mellé, a kis négykerű kocsi elé. Aztán alkudoztak, kupeckedtek, míglen végezetül leparolázták a vásárt. Erre fel Jancsi maga megett kötélén a hűséges Hűség kutyájával, beállított a lóistállóba Penel Gyurkához. Avval fordult szembe az ellenfelével, hogy azt mondta: — Tudd még Gyurka, hamár elszertted tülem Marist, vagy

legalább elkaptad az orrom elül, hogy én még neked ajánlom ráadásul a négylábu Hűségómet! Azt őrizzed kettőtök közül jobban, amiket szükségűs lösz. De a kutyát nem lösz muszáj! — A bámuló Penelnek kezébe nyomta a kutya kötele végét, aztán szót se várva, úgy kifordult az istállóajtón, mint aki a dolgát nem rendbe tette. Még csak vissza se tekintett, hasztalanul szűkült utána az elhagyott Hűség.

Akkor este odalopózkodott a bojtár a tisztartó ur lakásának cselédszobája ablaka alá. Elővette a csizmazsárából a furulyát és elfújta rajta: Volt nekem egy szép szeretóm. — Kökényeszemű barna kislány. — De elhagyott, hűtlenné lett a csalfa... — Mikor ezt is elvégezte, bánatosan visszabandukolt a juhakolba, menetközben érezetun azt a nótát zengette a furulyájával, amelyik így szól: Juhász legény! Szegény juhász legény!...

Másnap szép gondosan feltakarította az akkori egész napon át bucsuzkodott a nyájától, egyéb mint az alatt az idő alatt, ameddig elvándorolt utóljára bucsuzni a Bűszke csacsitól, az udvarosnak pedig szemtől-szembe mondta avval az alkalommal a véleményét, hogy azt mondta: — Jól jártak kentiök Pista hácsi! Kaptak tíz forintért egy hűségösen böcsületes, jóra való ezamarat. — Avval aztán odábbállott.

Estére kelve, Jancsi levette a kalapjáról az árvalányhajbokrétáját, utolsó hagyományának odakötözte a vezérkocsi kolompja nyakszijára és a szabadba lépett ki az ajtón. Kívülről bereteszeltte még az ajtót, hogy a jóság éjszaka ki ne szédhessen rajta. Pont abban a szempillantásban körülcsekkolt és megugráta őt a Hűség kutya, mire Jancsi körülsimogatta, megveregette azt a nagyon hűséges fejét: — Hát mőgyüttél? — Azt mondta neki: — Na akkor elgyűszsem velem! — És a kezefejével kitérült egy-egyszeméből egy csepp könnyet.

Kettesben nekivágtak az éjszakának... de a furulya Jancsi ajkán viszasírta: Elmegyek én, de nem tudom hova, hova, — nem leszek én többé boldog soha, soha...

Betlehemes Jancsi szóta a faluban nem látta senki. De még a vidékről is úgy elsodorta őt a bánatja, mint ahogy valamikor valami szél juhászgyerekek odafújta.

Nekikecsereedésben elbujdosott.

körzet vezérkara közli: December 21-én felderítő járőrtevékenység és kisebb esete-paték folytak. A karéliei földszorson erős tűzvérségi tüzet jelentettek. A szovjet repülőgépek egyes vidékek felett felderítő tevékenységet hajtottak végre. A légi harcok során tíz finn repülőgépet lelőttek.

Az oroszok visszavonulása Petsamo felé

Oslóból jelentik: A norvég távirati iroda jelentése szerint a szovjet csapatok Høyenjaerviből kiindulva Petsamo irányában észak felé folytatják visszavonulásukat. A visszavonuló csapatok száma igen jelentékeny. A finnek állandóan nyugtalanítják a visszavonuló csapatokat. A tudósítók szerint az orosz visszavonulást valószínűleg a rendkívül nagy hideg okozza.

A svéd önkéntesek első vonata elindult Finnországba

Stockholmból jelentik: Csütörtökön hagyta el Stockholmot az első vonat, mely svéd önkénteseket szállított Finnországba. Mintegy ezer önkéntes indult útnak, valamennyi polgári ruhában.

Jordan nevű folyót. Megemlékezik a finn jelentés arról is, hogy a szovjet repülőátadás külföldi helyeken 23 polgári egyént ölt meg. A szovjet repülőgépek bombázták egy finn várost és támadást intéztek a svéd mozgókórház ellen is.

A nyugdíjasoknak kérni kell az életbenlétüket igazoló irat kiadását

A nagyváradi rendőrkesztor felhívása

A nagyváradi rendőrség kesztorja, dr. Clonța Eugen a következő hirdetményt adta ki a nyugdíjasok tájékoztatására, akiknek minden év elején az életbenlétüket igazoló iratot be kell nyújtani a további nyugdíj folyósítására.

A hirdetmény szerint a nyugdíjasoknak kérvényt kell benyújtani a rendőrséghez. az első emelet 18-as szobában a következő betűrendi sorrendben:

A. kezdőbetűsök január 4-én, B. betűsök január 5-én, C. január 8-án, D. 9-én E. 10-én, F. 11-én G. 12-én H. 13-án I. és J. kezdőbetűsök január 15-én K. 16-án, L. 17-én, M. 18-án, N. és O. kezdőbetűsök január 19-én, P. 20-án, R. 22-én S. 23-án, Sz. és Sch. kezdőbetűsök 25-én, T. T és U. 26-án, V. W. és Z. kezdőbetűsök január 27-én.

A kérvényben a következő igazolást kell kérni:

Hogy a nyugdíjas életben van. Hogy nincs állásban állami, községi, vagy megyei szolgálatban. Hogy neve nem szerepel az idegenek nyilvántartásában és állandó lakhelye Nagyvárad.

A nyugdíjas özvegye fenti adatokon kívül még azt is igazolni tartozik, hogy nem ment újból férjhez és van-e férjhez ment, vagy megnősült gyermeke. Ha van kiskorú gyermeke, egy háztartásban éle az édesanyjával.

A nyugdíjasoknak végül a kérvényhez mellékelni kell a rendőrség által kibocsátott bejelentőlapot, valamint be kell mutatni a kérvény beadásakor a nyugdíjkönyvecskét is.

Hogy a tolongást elkerüljék a bejelentőhivatalnál, a bejelentőlapokat a következő sorrendben adják ki a rendőrség második emeletének 17-es szobájában:

A. kezdőbetűsök január 3-án, B. kezdőbetűsök január 4-én, C. betűsök január 5-én, D. betűsök január 8-án, E. január 9-én, F. 10-én G. 11-én, H. 12-én, I. és J. kezdőbetűsök január 13-án, K. 15-én, L. 16-án, M. 17-én, N. és O. kezdőbetűsök 18-án, P. 19-én, R. 20-án, S. 22-én, Sz. és Sch. 23-án, T. T, és U. 25-én, V. W. és Z. kezdőbetűsök január 26-án.

A rendőrkesztorura kéri a nyugdíjasokat, hogy a tolongás és a felesleges időpazarlás elkerülésére feltétlenül alkalmazkodjanak e rendelet utasításaihoz.

Karácsonyra ismét**Petrovici csokoládégyár**

üzleteiben vásárolunk, mert
nagy választék mellett olcsón frisset és a legjobbat kapjuk
Fiókházak: STR. ALEXANDRI 26 — 28. — BULV. REG. FERDINAND 6

A nagyváradai polgármester tájékoztatót adott az üzérkedés megfékezéséről

Minden hónap ötödikéig és tizenötödikéig kell benyújtani
a kereskedők árjegyzékeit. — 12 százalék hasznot
engedélyez a törvény a kiskereskedőknek

Nagyvárad. Saját tud. A város vezetősége tájékoztató közlést adott ki arról, hogy mit kell a kereskedőknek szem előtt tartaniok az üzérkedés megfékezéséről szóló törvénnyel kapcsolatban.

Eszerint azok a kiskereskedők, akik elsőrendű közszükségleti cikkeket nyilvánított árukat adnak el, kötelesek:

1. Üzlethelyiségekben több helyen is és látható módon kifüggeszteni a közszükségleti cikkek árjegyzékét.

2. Ennek az árjegyzéknek egy másolati példányát be kell terjeszteni a polgármesteri hivatalban és a hónap minden elsején és 15-ikén be kell terjeszteni a beszerzési és eladási árakra vonatkozó változtatásokat. Az elsején benyújtandó árjegyzéket a hónap elsejétől 5-ig, a 15-én benyújtandókat pedig 15-ike és 20-ika között kell betervezni. 5-ike és 20-ika után nem fogad el a polgármesteri hivatal semmiféle beadványt, mert ez időpontok után az árjegyzéket a vármegyei üzérkedés ellenőrzési hivatalnak terjesztik föl.

3. Minden kereskedő, aki elsőrendű közszükségleti cikket árusít, köteles az ellenőrző szerveknek megmutatni nemcsak a vásárlónak kiadott árjegyzéket, vagy számlát, hanem mindazokat a számlákat is, amelyeket korábbi eladóktól kapott.

4. Minden kiskereskedő köteles bélyegmentes jegyzéket kiadni a vásárlónak, amelyben fel kell tüntetni az eladott áruikat és annak árát. Ezek a jegyzékek csak az üzérkedés megfékezésére szolgáló törvény alapján keletkezett vitás kérdésekben használhatók fel bizonyítékként.

5. Az elsőrendű közszükségleti cikkeknek a kiskereskedők számára 12 százalék hasznot engedélyeznek, ami az áru önköltségi árából számításnak hozzá. Az önköltségi árat pedig a következőképpen állapítják meg: A számla szerinti beszerzési ár beleszámítva a bélyeg árát, hozzáadva a szállítási költséget, amihez még összesen 5 százalékot lehet számítani kezelési költség címén. A romlandó áruknál az önköltségi árhoz még hozzá kell számítani egy hányadot az illető áru értékének és a forgalombahozás módjának figyelembevételével.

6. Mindazok, akikre az üzérkedés megfékezéséről szóló törvény vonatkozik 5000 leitől 25 ezer leig terjedhető bírság terhe alatt kötelesek üzlethelyiségükben látható helyen kifüggeszteni az évi jövedelmi adóikról szóló hivatalos bizonylatot.

7. Az üzérkedés megfékezéséről szóló törvény megszegőinek tekintik azokat, akik nem tartják tiszteletben a fenti intézkedéseket és akik:

a) túllépik, vagy megkísérlik túllépni a maximális árakat, valamint a polgármesteri hivatal által rendelkezéssel megállapított árszabályt.

b) Akik túllépik, vagy megkísérlik túllépni az elsőrendű közszükségleti cikkek számára engedélyezett, haszon legfelső határát.

c) Akik, mint fogyasztók tudva magasabb árát fizetnek a maximális árnál, vagy pedig elsőrendű közszükségleti cikkekkel nagyobb mennyiséget vásárolnak össze, mint amelyik rendes szükségletüknek megfelel.

d) Akik kereskedést folytatnak anélkül, hogy az üzérkedés ellenőrzéséről szóló törvény és más törvények, rendeletek és szabályzatok által előírt alakosságokat betartanák és akik üzlethelyiségük előtt nem függesztik ki, vagy nem írják rá cégtáblájukra a kereskedés tulajdonosának vezetéknévét.

e) Aki megkísérli előidézni, vagy előidézi bár-

mely kereskedelmi árucikk indokolatlan drágulását, akár azáltal, hogy szándékosan valótlan híreket terjeszt, vagy pedig csalárd módszerekhez folyamodik, például magasabb árát kínálja az árúért, mint amennyit az eladó kíván.

f) Akik az árak indokolatlan drágítása céljából

ból megegyeznek, vagy összefognak és elhatározzák, hogy csak bizonyos áron fogják árucikkeiket árusítani, vagy akik hivatalos hatalommal való visszaéléssel, ajándékokkal, ígéretekkel, fenyegetésekkel, ravasz fondorlatokkal kényszerítenek, vagy rábírnak más kereskedőket, hogy tagadják meg az eladást, vagy pedig emeljék az árakat.

g) Akik az elsőrendű közszükségleti cikkek árát emelik.

h) Aki becsapja a kereskedőt azáltal, hogy szándékosan más árut ad oda neki, vagy pedig más eredetű, gyártmányú, vagy minőségű árut küld neki, mint amilyennek eladásában megalkudott, valamint azokat is, akik hiánnyal mérnek.

i) Akik akármilyen céllal hazug számlákat használnak, akik hamisítanak akármilyen kereskedelmi árut, valamint ezok is, akik tudva ilyen árukat tettek ki eladás céljából.

j) Akik a belföldi piacon a kereskedelmi szabad és természetes verseny befolyásolása céljából azért, hogy ezzel árdrágítást idézzenek elő, árukat és élelmiszereket nagyobb mennyiségben halmoznak fel, mint amennyi vállalatuk rendes üzleti forgalmának lebonyolítására szükséges.

l) Akik anélkül, hogy ezt komoly kereskedelmi vagy ipari szükség indokolná termékeket vagy árukat pusztítanak el, vagy vonnak ki a kereskedelmi forgalomból, valamint azok, akik a raktárukban vagy másutt levő áruk normális mennyiségben való eladását megtagadják.

A törvény e rendelkezéseknek megszegőit szigorúan büntetik.

A németek meghosszabbították az erődvonal rajnai szakaszát

Nagy légi ütközet volt a norvég partoktól nyugatra.
Ötven repülőgép rohanó repülése az ütközet helyéről
északra

Zürichből jelentik: Jól informált angol körök megerősítik a hírt, hogy a németek a Siegfried-vonal rajnai szakaszát a Bodeni-tóig meghosszabbították.

Oslóból jelentik: Norvég lapjelentések szerint Karmøyfjöl nyugatra nagy légi-ütközet zajlott le. Először északi irányba szálló repülőgépeket láttak. Azután géppuskalövéseket hallottak, majd déli irányba repült teljes sebességgel 50 repülőgép. A légi harc a norvég vizektől nagy távolságban folyt le.

Lindberg ezredes összeütközésbe került az amerikai hivatalos politikával

Washingtonból jelentik: Lindbergh ezredes, a világhírű óceánrepülő, felsőbb óhajra lemondott az aviatikai tudomány nemzeti bizottságában viselt tisztségéről. Lindberghet ezért mondatták le, mert olyan politikai irányt vallott, mely homlokegyenest ellenkezik az Egyesült Államok hivatalos politikájával.

Disztemetés Langsdorff kapitánynak

Buenos Airesből jelentik: Langsdorff kapitányt, az Admiral Graf Spee öngyilkos parancsnokát esztörtékön délúan hatalmas embertömeg kísérte ki a német temetőbe. A temető előtt az argentin haditengerészet díszosztaga állt őrt. Ezenkívül a Graf Spee 40 tisztje és 300 tengerésze vett részt a temetésen. A német nagykövét Hiller vezér és kancellár, valamint Ribbentrop külügyminiszter nevében köszörut helyezték el a kapitány sírján, majd rövid beszédben emlékezett meg az elhunytól. A német tengerészeket és tiszteket a temetőből való távozásukkor a lakosság lelkesen ünnepelte.

Az olasz és angol sajtó elismeréssel emlékszik meg Langsdorff hősiességéről

Rómából jelentik: Az olasz lapok jelentése szerint az angol sajtó a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg Langsdorff sorhajókapitányról, az Admiral Graf Spee hős parancsnokról.

— A tengeri történelem — írják az angol lapok — meg fogja örízni Langsdorff kapitányt, mint vitéz hősnéket.

Kiemelik az angol lapok, hogy a hős tengerésztiszt sohasem sértette meg a háború és a tenger törvényeit és a hajóján volt angol foglyok is a legszebben emlékeznek meg róla.

A háborus terület kiterjesztése
Törökországra — Hadikészülődések
a közelkeleti államokban

Rómából jelentik: A Popolo di Roma jelentése szerint Szíriában és a közelkeleten lázas tevékenység folyik. A lap szerint Weygand tábornoknak kidolgozott terve van arra az esetre, ha a szovjet megtámadná Törökországot. A keleten történő mozgolódást kapcsolatba hozzák azokkal a londoni és párizsi megállapításokkal, hogy a háború sorsa Keleten dől el.

A Völkischer Beobachter szerint Törökországban el vannak készülve arra, hogy a szövjet belátható időn belül ugyanolyan javaslatokat tesz Törökországnak, mint amilyeneket a Balti-államoknak tett. A német lap az afganisztáni mozgósítást és a főbbi közelkeleti (kisázsiai és nyugatázsiai) állam hadikészülődését az angol bekerítő politika újabb kísérletének mondja.

Megindult az áruszállítás Németországba szovjet területen keresztül

Bucurestiből jelentik a rádió hírszolgálat: Pénteken délután lépte át első ízben az orosz-román határ Orézeni határállomásnál az első olyan román árukat szállító vonat, amelyet szovjet területen keresztül irányítanak. Az orosz-román vasútszállítási egyezményt már pár héttel ezelőtt megkötötték Csernovitzban, de az egyezmény értelmében tervezett áruszállítások csak ma indultak meg.

December közepéig az angol hajózási utak vesztesége egymillió ötvenegyezer tonna

Német számítás a tengeri gazdasági háboru eredményéről
Ujabb hajópusztulások az Északi-tengeren

Berlinből jelentik: A *Deutsche Allgemeine Zeitung* írja a következőket: Angol részletközlések és a semleges sajtó egybehangzó jelentései alapján megállapítható, hogy a két első december-hétben (december 8—14) az angol vizeken legkisebb számúval is 32 angol és semleges hajó súlydelt el 119.324 összes tonna tartalommal. Eközött van 24 angol gőzös 97771 összes tonnatartalommal és nyolc semleges hajó összesen 21553 tonnával. Ehhez jön még egy egész sorozat „ismeretlen nevű” hajó, mely vagy aknának esett áldozatul, vagy „összeültözés”, hajótűz, „sziklába ütődés”, „zatonnyrafutás” által rombolódott széjjel. A második december héten bevallották még három angol torpedóromboló elsüllyedését is 4085 összes tonnatartalommal. Mivel az első decemberhét hajóvesztéseiként (csak kereskedelmi hajókban) 121.727 tonna vált legkisebb számítás szerint is köztudomásúvá, most a két decemberhét összes vesztesége legalább is 241.051 tonna, nem számítva a három torpedórombolót. Ezzel az angol kereskedelmi hajóflotának a háboru kezdete óta elsüllyedt tonnaszáma az egymillióhoz jár közel, tekintve, hogy november 29-ikén az addigi hajóvesztések — mint ahogy már közöltük — legkisebb szám szerint 735.768-nak mutatkoztak. London néhány nap előtt beismerte, hogy az angol hadiflotta vesztesége 74.045 tonna volt, — a valóságos veszteség kétségtelenül nagyobb. De csak a bevallott mennyiséget számítva is, az angol hadi és kereskedelmi hajózási vesztesége, az angol kikötőkből és azok felé vivő uton, december 14-ikéig legalább is 1 millió 50 ezer 864 tonna.

Stockholmból jelentik: Az *Adolf Brandt* nevű, 1818 tonnás svéd gőzös aknára futott és elsüllyedt. 16 emberét megmentették, öt eltűnt.

Amszterdamból jelentik: Csütörtökön holland aknára futott a *Comitas* nevű, 3685 tonnás olasz gőzhajó. Legénységét megmentették. Aknára futott a *Vega* nevű svéd gőzös is.

Az ir terroristák is dolgoznak

Londonból jelentik: Londonban és Burminghamban továbbra is működésben vannak az ir terroristák, akik gyújtóbombákkal ezuttal karácsonyi leveleket és csomagküldeményeket semmisítettek meg. A hatóságok figyelmeztették a veszélyre az angliai postahivatalokat. A legújabb robbantásoknak tizenegy könnyebb sebesült áldozata van.

Londonból jelentik: Az ir terroristák robbantásával kapcsolatban jelentik még, hogy csütörtök este robbanás történt egy angol acélgyárban, ahol egy ember meghalt, hat megsébesült. Itt egy transzformátor robbant fel. A vizsgálat megindult.

116 panamai hajó a megbénult tengeri közlekedés pótlására

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok

Oriási hóvihár separt végig Bukaresten

A Venus sporttelep és környéke romhalmaz. Nagy késéssel érkeztek az erdélyi vonatok is a fővárosba

Bucurestiből jelentik: A fővárosban hatalmas hóvihár dühöngött. A 80—90 kilométeres sebességgel száguldó szél rövidzárlatot okozott és a villamosok ezért néhány órát nem közlekedtek. Több házidelet, cégtáblát lesodort, sok fát is ki-döntött a szél. A hideg egyre fokozódik.

A Venus sporttelepnek környéke romhalmaz. Az egész Baragran mezőségen vihar pusztít. Sok helyen a telefon- és távírópóznák kidőltek.

Bucurestiből jelentik: A rendkívül éles észak-

gazdasági minisztériuma közli, hogy ebben az évben összesen 48 idegen nemzetiségű hajót lajstromoztak Panamában. Ezek a panamai hajók nem esnek az amerikai semlegességi törvény tilalma-

A gazdasági háború körvonalai a Földközi-tenger olaszországi vonatkozásaiban

A párizsi olasz nagykövet Daladiernél. A német és román árucserre új szabályozása a márka és a lei közötti 1:49 átszámítási kulccsal. Angol tárgyalások a jugoszláv piacra való behatolás érdekében

Párizsból jelentik: Daladier miniszterelnök csütörtökön délután fogadta Guariglia olasz nagykövetet. Előzőleg D'Autry fegyverkezési miniszterrel tanácskozott.

Berlinből jelentik: A német és román kormány vegyes bizottsága a két ország árucseréjének szabályozása tárgyában befejezte munkálatait, amelyek barátságos szellemben folytak. A vegyes bizottság megvizsgálta és elintéztet számos, a két országot érintő gazdasági kérdést. Kölesönösen megállapították, hogy a két ország gazdasági viszonyának kifejtése érdekében a márka és a lei átszámítási kulcsát módosítani kell. Ennek meg-

felelően 1940 január 1-től az átszámítási kulcs így alakul: 49 lei egyenlő 1 márkával. Nehogy a folyamatban lévő üzletek lebonyolítását megnehezítsék, ezek számára átmeneti időpontot állapítottak meg.

Három külföldi katonai repülőgép a hollandiai Utrecht fölött

Amszterdamból jelentik: Csütörtök délután három külföldi katonai repülőgép tünt fel Utrecht felett. A légvédelmi ütegek azonnal működésbe kezdtek és felszálltak a holland vadászrepülőgépek is, amelyek a holland határig üldözték a repülőgépeket. Az idegen katonai repülőgépek nemzetiségét a köd miatt nem lehetett megállapítani. A gépek a német határ közelében lévő Arnheim város irányából érkeztek.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv—angol előzetes kereskedelmi megbeszélések véget értek. Az angol bizottság vezetője visszatért Londonba, hogy kormányának jelentést tegyen. Hirszerint januárban Londonban ismét tárgyalások indulnak Jugoszlávia és Anglia között végleges kereskedelmi szerződés létrehozása érdekében.

A pápa december 28-ikán viszonozza az olasz uralkodó-pár látogatását

A vatikáni látogatáskor XII. Pius meglelégedéssel szólott Olaszország békéjéről

Rómából jelentik: Az *Informazione del Giorno* az olasz uralkodó-pár vatikáni látogatásával kapcsolatban azt írja, hogy a Szentatyá december 28-ikán a Kvirinálban viszonozza az uralkodó-pár látogatását.

Rómából jelentik: XII. Pius pápa az olasz uralkodó-pár vatikáni látogatása alkalmával beszédet intézett a megjelentekhez. Kifejezte örömét a látogatás felett, majd hangoztatta, nagy meglelégedésére szolgál, hogy erre a látogatásra akkor került sor, amikor más államok háboruban állnak egymással s a nyugalmat és békét oly hosszú időre szüntették. Olaszország azonban békésen folytatja a maga megszokott, polgári életét az uralkodó és a kormány hűles előrelátása folytán. A Szentatyá

ezután az Ég áldását kérte a megjelentekre és azt a kívánságát fejezte ki, hogy vezesse az Isten úgy az olasz nép sorsát és kormánya elhatározásait, hogy előrelátó éberséggel szolgálja nemcsak saját belső érdekeit, hanem a népek közötti tartós béke ügyét is.

XII. Pius pápa ezután Ciano olasz külügy-minisztert is fogadta.

LÓTH TIHAMÉR:

ÖSSZEGYÜJTÖTT MŰVEI

22 KÖTETBEN

Dús aranyozásu,

csészvászonzkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollu író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Készpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény.

Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk után

Bakos Aladár riportja

A Szűz Máriáról elnevezett Kolozsmonostori apátság

Kolozsvár. Saját tud. Nemesak Kolozsváron, hanem egész Erdélyben igen kevesen tudják, hogy a ma már közigazgatásilag Kolozsvárhoz csatolt és tartozó Kolozsmonostor nyugati domboldalon épített és Kálvária néven ismert kis kápolna tulajdonképpen csekély maradványa az egykor hatalmas bencés apátságoknak. Egykoron hosszú ideig a gyulai vár és Kolozsvár is, sőt lelkiében az egész tartomány alattvalója volt a bencés apátságoknak. Maholnap az egykori Benedek-rendi apátság várkastélyának és monostorának emléke is eltűnik. Helye nem lesz egyéb sokak szemében, mint egyike azon számtalan helyeknek, ahova a nép vallásos ájtatoskodás végett jár el, de közben nincs tudomása arról, hogy történelmileg milyen nevezetes földet tapos lábaival. Eppen ezért nem lesz érdektelen egy kissé feleleveníteni a multat és rövidre fogva megírni ennek a sok történelmi nevezetességet látott és átélt helynek történetét.

Egy kis történelem

A Szűz Máriáról elnevezett apátság a legnevezetesebb apátsága volt egész Erdélynek. Mint IV. Béla király okleveleiből kitűnik, ezt az apátságot I. Béla alapította 1061—1063 körül. De miután az apátság fentartásának költségeit csak Kolozsmonostor jövedelmére fektette, a Bencések részéről sok panasza hangzott el és ennek eredményeképpen később Szent László több falat adományozott az apátságoknak, amely így anyagiakban gazdagodva, később 40 falat mondhatott magáénak. Kettőstornyú szentegyházában számos neves külföldi pap hirdette az Isten ígését rendes iskolában tanították az ifjúságot, sőt az apát gyakran olyan politikai befolyást tudott kivívni hatalmi helyzeténél fogva, hogy az erdélyi ország rész békéjének kulesát is kezében tartotta. A politikai érvényesüléssel egyidejűleg nőtt az apátság tekintélye a Szenték előtt is, úgy hogy a pápa kiváltságokkal látta el a rendet. Úgy ez, valamint az ország belügyeinek intézésében elért politikai sikerek több ízben keltettek visszatetszést úgy egyházi valamint államhatalmi tényezők között. Ez vezetett oda azután többek között, hogy az 1181—1202 között kormányzó Adorján gyulafehérvári püspök fogságra hurcoltatta a rend apátját és a kolostort leromboltatta, sőt később Adorjánnak egyik utódja még tovább ment és az apátságok a pápától nyert kiváltságát a tűzbe, a királytól nyertét pedig a vízbe dobatta. Az apátságot később helyreállították. Ezekben az időkben az apátok inkább a nép nevelésének szentelték életüket. Sok vihar zúgott el az apátság felett, elvihartott felettük a tatárjárás is. Ekkor azonban épületeinek egy részét romba döntötték és kirabolták kincses kamráit.

A tatárjárás után 21 évvel később IV. Béla ismét helyreállította és alapítványait megsokszorozta, úgy hogy ismét jelentős vallási és politikai erősségévé vált Erdélynek a Benedek-rendi apátság. Ekkor a kies fekvésű dombon már szép várkastélya volt az apátságoknak és monostorát is meg-

erősített fal vette körül, amelyet északról az alatta elfolyó Szamos és az általa képezett meredélyes part védett, keletről, délről és nyugatról pedig széles földszinc; ennek egész kerületén belül pedig állott a vastag és tömör kőfal, amely a helynek erdőített kastély, illetve vár jellegét adott. Ezért ennek a helynek elnevezésével az egykor és egykori iratokban gyakran találkozunk, mint Fortalitium, Castellum, Castrum Kolozsmonostor. Az apátságoknak az ereje folyton nőtt és tetőfokát a Mátyás király által 1463-ban kinevezett Pécsváradi Péter apát idejében éri el, aki erejében bizakodva olyan erősséget vont a várkastély és a monostor köré, amely a környéket félelemmel töltötte el. Ez az erősség lett azután a monostor veszte. A falakon belül élők ugyanis olyan politikát kezdtek űzni, amelyet maga Mátyás király veszélyesnek talált a királyi trónra. Végül is Mátyás megnyitotta az apátúrhoz intézett sok figyelmeztetést, megvizsgálva a rend helyzetét megállapította, hogy a várkastély és a monostor körül előzetes engedelmével emelték a hatalmas falakat és 1466-ban szentgyörgyi és bozini gróf János vajdának köteletségévé tette a falak lerombolását, amely még abban az esztendőben meg is történt.

Megindul a hanyatlás

Az apátság, amely ekkor fénye tetőpontjára állott, hanyatlani kezdett. Erdélynek Magyarországól való elszakadása után erősödni kezd a hitújítás és 1556-ban mindazokat a javakat, melyeket a katolikus egyháznak adtak, az állam javára foglaltak le. Ekkor vesztette el a bencés apátság is összes birtokait s a vagyon nélkül maradt szerzeteseknek el kellett költözniük. Ezután az apátság már csak mint cizzetes apátság állott fenn. Mint birtok, a 40 falu az állam és magánosok birtokába került. Később 1577-ben Báthori István hat falut, köztük Monostort is, a jezsuitáknak ajándékozta, akik ott szintén monostort és iskolát alapítottak. A jezsuitákat 1581-ben azonban Magyarországról kirekesztették, de I. Lipót alatt visszatérve, ismét birtokukba vették és egészen 1773-ig, a szerzetes-rendnek XIV. Kelemen pápa által történt eltörléséig birtokolták. A szerzetesrend eltörlése révén a hatalmas birtok ismét visszazállt az államra, ahonnan később ismét a katolikus egyház tulajdonába került. A monostor és a szentegyház a mult század második tizedéig állott fenn, akkor lebontották és anyagából a Farkas uccai katolikus főgimnáziumot építették fel.

Az apátságok magához méltó nagyszerű temploma volt. Egykori kronikások feljegyzései szerint 1508-ban kibővítették, 1598-ban Mária Krisztina megújította, míg az itt lévő iskolának Kolozsvárra való beköltöztetésével a templom üresen maradt; 1787-ben a József császár alatti, törökökkel való táborozás alkalmával raktárukat használták, mire azután a pusztulás kezére jut. A környékbeliek lassan lassan kezdik elhordani épülő házaik számára az omladozó épületek köveit, nem kímélve a templomot sem, amely így mind szánalmasabb és szánalmasabb képet mutat. Végül is 1818-ban Rudnai püspök az omladozó falak köveit az épülőben lévő Farkas uccai liceumnak adományozza. A templom szentélyét pedig kápolnává alakítják át az elévült régi diesség emlékezetéül.

A kolostor épületéből ma már semmi sem maradt meg, pedig egykoron nagyszerű és impozáns lehetett. Hosszu időn keresztül a kolostor falai között levéltár volt. Egyébként nem egy történelmi emlékezetű esemény színhelye volt a kolostor. Így e falak között ünnepelték meg képviselők által a gyermek János Zsigmond és I. Ferdinánd lánya közötti mánkaságot, amelyből köztudomásulag semmi sem lett.

E kolostor kertjében, amely a Szamosra nézett, folyt le az a drámai tanácskozás is Báthori Zsigmond einöklete mellett, amely kilenc ellenzéki főúr felett tört páleát és ítélte őket halálra.

Az egykori pompás épületek, hatalmas vár-falak, impozáns szentegyház és pazar kert helyén ma csak egy gotikus kis kápolna áll.

A józsefalvi karácsonyfa beszéde

Borbát Jeromoséknál a kis karácsonyfa meggyújtották azt a három gyertyácskát, ami a tavalyról megmaradt s amit a tűzvészből valahogyan megmentettek. Az idén már nem volt pénz ahhoz, hogy kipótolják az elégett gyertyácskák számát... Nagy a szegénység...

Elénekeltek a régi kedves éneket is: „Mennyből az angyal...” Egy-egy ifjafohász is elrepült az ajkáról s azután némáság burkolta be a kicsi fehér szoba négy falát, csak a könnyek pergését lehetett hallani, amint csendesen végig folyva az arcon leestek a csupasz padlóra.

Messziről „kántáló” gyermekek énekét hozta a decemberi szél: „Mostan kinyílt egy szép rózsavirág...”

A karácsonyfa körül ott volt mindenki, csak éppen Zsófia hiányzott. Ő messze van. A városban szolgál... nem jöhet haza... sokba kerül... meg nem is eresztik...

Fájdalom ült meg a család lelkét, amikor a nagy csendben megszólalt a szép kicsi zöld karácsonyfa:

„Köszönöm nektek, hogy könnyet hullatok — kezdte beszédét, — hogy megemlékeztek rólam. Erdemtelen vagyok arra, hogy ilyen nagy becsben tartsatok, szobátokba hozzatok, gyertyát gyújtatok rajtam, még ha három szál is és körülálljatok. Ezek a könnyek, ezek a gyertyák inkább azokat ületik meg, akik túlélték engem, akik ott tündökölnek öröközöden a Kárpátok oldalán és mint élők ünneplik a karácsonyt. Én hősi halált halltam. A fagyó fejszéjének csapására jajszó nélkül hullottam alá. Ha jól meggondolom, én csak egy igénytelen karácsonyfa vagyok... Miért magasztaltok engem itt körülállva? Miért sirattok engem? Hiszen én sohasem ismertem semmiféle kinzó gyötrelmet, én nem lettem hajléktalanná, mint ti, nekem nem volt feleségem, gyermekem, vágyom, állásom, hajlékom, házam. Ne sirjatok és ne sirassatok engem. Hiszen az életem csupa tündöklés és diadal volt tele hittel, reménységgel, rajongással, szereettel a föld iránt, amelyből kinőttem. Csak az az egy vágy nyugtalanított mindig, hogy egyszer itt lehessen újraépült kicsi fehér szobátokban. Most, hogy itt lehetek előttem, testvérek előtt, akik enyhyre megtépzve, elnyomorodva, szorongatva, annyi szenvedés után is rám gondoltok, ide hoztok s meg tudjátok ajándékozni zöldező lombjaimat három égő, égig lángoló gyertyácskával, igen nagy öröm tölti el szívcskémet.

Mert ha van öröm a földön, akkor az én halálom az volt. Csordultig tele szívvel mondtam búcsút az életnek, amikor a fagyó halálos csapását kaptam. Most elvehetem a földi szenvedéseimből is osztályrészemet, most, amikor hazajöttem közzétek és látom feldult lelketekeket, látom a végtelen lemondást, tüzhelyeitek rombadólt falait, látom, hogy megöregedtetek, hogy fehér lett a hajatok és megprokkant a vállatok. Én pedig itt állok előttemek délcegen és fiatalon a ti jóvoltotokból és nem tehetek semmit értetek. Ez sűj nekem. Ti hivatást szántatok nekem, ezért hoztatok ide a harasról és én elvégezem ezt a hivatást. Amíg csak egy zöld tülevél lesz rajtam, végigszöröm köztetek, hogy reményt öntsek csüggeteg lelketekbe, hogy dicsfényvel takarjam be édesanyjaitok és menyasszonyaitok lemondó szívét. Megállítom a reménytelenséget, a kishitűséget, egyetlen zokszó nélkül állok az élre és fáradhatatlanul buzdítok Isten mellett, a felebaráti szeretet és a testvéri cselekvő szeretet mellett, mert így kívánja ez a ti kérlelhetetlen, nyomorúsággal telített életek és 63 ezután építendő új házatok. Én tovább akarok élni könnyeitekben, ringó kalászaikokban, elszáradt virágaitokban, új házaitokban és még kihűlt szívetek szeretetében is. Köszönöm nektek az emlékezést, amit nekem a névtelenségnek, az ismeretlen karácsonyfaának a szent estén adtatok.”

Halálos csendben hangzott el a karácsonyfa beszéde. Az öregedő Borbát Jeromos megszólalt: „Halljátok-e?? Énekelnek!” — Megnyílt a pillanatban a kicsi deszka ajtó s belépett azon a kántáló élén Zsófia, a városban szolgáló leány.

Bálint József.

BANGHA BÉLA S. J.:

ÖRÖK ÉLET IGÉI

Prédikációs könyv 4 kötetben

Első kötet:

Az Isten arca . . . ára 90 Lei

Második kötet:

Uram, add, hogy lássak! . . . 90 Lei

Harmadik kötet:

Velünk az Ur! . . . „100 Lei

Negyedik kötet:

Béke veletek! . . . „110 Lei

és portó.

Megrendelhető a »Magyar Lapok« kiadóhivatala utján

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Hétoldalon: Egész évre 900, félfévre 4
 negyedévre 225, egy óra 75 lei.
 Abonyországon: Egész évre 50 P, félfévre 25 P, negyedévre 15
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
 Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrizzük meg és nem adunk
 vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése
 szerint a várható időjárás: Kissé élénkebb, a he-
 gyeken erős szél, több felhő, egyes helyeken köd,
 néhány helyen kisebb havazás. A nappali hőmér-
 séklet alig változik, az éjszakai tagy kissé eny-
 hül.

A KIRÁLY 60 EZER KÖTET KÖNY-
 VET ADOMÁNYOZTATTA A HATÁROKON
 SZOLGÁLATOT TELJESÍTŐ KATONÁK-
 NAK. Bucarestből jelenti a rádió hírszolgá-
 lata: *Ófésége a király hatvan ezer kötet köny-
 vet ajándékozott a határon szolgálatot telje-
 sítő katonáknak. A királyi könyvadomány
 célja a kultúra világosságának terjesztése és
 azokban az időkben, amikor a félrevezetett
 emberiség lelki megpróbáltatásokon megy át.*

GYÁSZTISZTISZTETLET CALINESCU
 VOLT MINISZTERELNÖK EMLÉKÉRE. Bu-
 carestiből jelenti: Ma három hónapja annak,
 hogy Calinescu volt miniszterelnököt meggyil-
 kolták. Ebből az alkalomból Curtea de Arges-
 ben gyászistentiszteletet tartanak, melyen a
 kormányt Portocala miniszter képviseli.

Tatarescu az olasz követet fogadta. Bucaresti-
 ből jelenti a rádió hírszolgálat: Tatarescu kirá-
 lyi tanácsos, miniszterelnök tegnap kihallgatá-
 sán fogadta Pelegrino Chigi bucaresti olasz meg-
 hatalmazott minisztert.

Zürichi ziarlat. Párizs 9.96 háromnegyed, Lon-
 don 17.59, Newyork 445.87, Brüsszel 74.25, Milánó
 22.50, Amszterdam 236.75, Berlin 178.50, Szófia 530
 áruban, Belgrád 10, Bucaresti 330.

A román-olasz kereskedelmi egyezmény méltatása. A bucaresti rádió újból foglalkozott a mi-
 nap megkötött román-olasz egyezmény hatásával.
 Chirspil, a Romából visszaérkezett román delega-
 ció vezetője nyilatkozott arról, hogy a román-
 olasz egyezmény tárgyalásai során a két delegá-
 ció tagjai között a legszívélyesebb viszony ala-
 kult ki és megállapítható, hogy mindkét ország
 gazdasági érdekeinek képviselői a kölcsönös meg-
 értés szellemében tevékenykedtek. Ugy Romániá-
 nak, mint Olaszországnak egyaránt érdeke a je-
 len viszonyok között a kereskedelmi összekötö-
 tés elmélyítése s éppen olyan szükség mutat-
 kozik román részről az olasz ipar kiváló termé-
 keinek Romániába való behozatalának, mint amily-
 en értéket jelent Olaszország számára a román
 termékek felhasználása.

A VÁLLALATI ÉS ÜZEMI ALKALMAZOT-
 TAK NEMZETISÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE. Bu-
 carestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A kor-
 mány intézkedésére az üzemeitől és a vállalatok-
 tól kört ellenőrző táblázatokat benyújtásának ha-
 táridejét 1940 február 1-ig meghosszabbították.
 Az ellenőrző táblázatokat arra vonatkoznak, hogy
 az egyes üzemekben hogyan oszlik meg nemze-
 tiség szerint az alkalmazottak száma.

NAGYVÁRADON RENDELETET ADTAK KI
 A HÓTAKARITÁSRÓL. Nagyvárad. Saját tud.
 A város vezetősége a következő rendeletet adta
 ki: Minden ház- és telektulajdonos köteles háza
 előtt ingatlan tulajdonának egész hosszában el-
 takarítani a havat és a jeget, továbbá köteles ke-
 mény fagy idején homokkal, hamuval beszórni a
 járdát, hogy az ne legyen sikos. Tilos a szenny-
 viznek, vagy más egészségre ártalmas folyadék-
 nak az utcára és az utcai árkokba való kiöntése. A
 szennyvizet a községi közművek szabályzata értel-
 mében a szennyvizetartóba kell önteni vagy le-
 vezetni. Olyan helyen, ahol az utca még nincs
 esatornázva, a szennyvizet tartályba összegyűjteni,
 amelyet időnként a szennyvizetartóba kell ki-
 üríteni. A fenti rendelet ellen vétőket 500-tól
 1500 leig terjedő pénzbírsággal sújtják. A rendelet
 végrehajtásával és ellenőrzésével a rendőrségi
 közegeket, a közütemi és köztisztviselői üzem al-
 kalmazottakat bízták meg.

KÖZVETLENÜL A TERMELŐTŐL VASA-
 ROLHATNAK TERMÉNYEKET A MALMOK. Bu-
 carestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Jonescu
 Sisești földművelésügyi miniszter előterjesztésére
 a kormány megengedte, hogy a malmok közvet-
 lenül a termelőktől vásároljanak terményeket a
 rendelkezés vonatkozásig úgy a kereskedelmi mint
 a bértermelőknél.

ELMARAD A DECEMBER 27-IKI HETI-
 VÁSÁR NAGYVÁRADON. Nagyvárad. Saját tud.
 Tekintettel arra, hogy december 27-én a belügy-
 minisztérium rendelkezésének értelmében decem-
 ber 27-én az üzletek zárva tartanak, nem fogják
 megtartani az erre a napra kitűzött hetivásárt
 sem. Január elseje helyett, mint már jeleztük,
 másodikán tartják meg a hetivásárt.

Minden személyvonathoz külön kocsit csatol-
 nak a diákok számára. Bucarestiből jelenti: A
 népnevelésügyi minisztérium közbenjárására a
 CFR vezérigazgatósága elrendelte, hogy a fővc-
 nalakon közlekedő minden személyvonathoz de-
 cember 21-től kezdve külön kocsit csatoljanak,
 amely a hazautazó diákok rendelkezésére áll.

Egy vasutas beperelte az ügyvédi kamarát,
 mert nem vette fel tagjai sorába. Szatmár. Saját
 tud. Páratlanul álló esetet tárgyal a szatmári
 járásbíró. Burian Andrei nyugalmazott vasu-
 tas kérvényt adott be a szatmári ügyvédi kama-
 rához. A kérvényben ügyvédi kamarai tagságot
 folyamodott. A kamara választmányja természet-
 esen elutasította Burian kérvényét, mivel a va-
 sutasnak a szükséges képzettsége nincs meg és
 a diplomát sem tudja felmutatni. Burian erre
 kártérítési keresetet indított a kamara ellen. A
 csütörtöki tárgyaláson a vasutas megaláztatás be-
 zedében azzal indokolta meg keresetét, hogy ő
 is abba a fizetési osztályba tartozik, mint a tör-
 vényezési bírók. Tekintettel arra, hogy a bírák-
 nak nyugdíjba vonulásuk után ügyvédi gyakor-
 latot szabad folytatni, ez a jog őt is megilleti.
 Mivel ezen jogát a kamara nem ismerte el, ha-
 vont legalább háromezer lei károsodás érte.
 Kérte a bíróságot, kötelezze a kamarát havi 3500
 leles kártérítés megfizetésére. A bíróság a kere-
 setet elutasította és Burian 350 lei perköltség
 megfizetésére ítélte.

Ötmillió leien felüli összeget jegyzett eddig a hadfelsze- relési kölcsönre Csikmegye lakossága

Csikszereida. Saját tud. Drimba József al-
 ezredes-megyei főnök munkatársaival együtt igen
 nagy buzgóságot fejtett ki a hadfelszerelési köl-
 csön ismertetése és minél számosabb jegyzés te-
 kintetében. Járásai értékeket hivatott össze, be-
 kérette magához az összes felekezeti pártjait,
 testületeket, intézményeket vezetni, akiknek ismer-
 tetto a hadfelszerelési kölcsön szükségességét, a
 kötvények előnyös kamatozásait, kamatmentességét
 stb. Egyben megkérlelte az értekezleten
 részvevőket, milyen panaszai, sérelmei vannak a
 lakosságnak, jelentsék be hozzá sürgősen és ő
 azonnal intézkedni fog azok orvoslására.

Lapunk munkatársa előtt kijelentette a nagy
 tekintélynek és tiszteletnek örvendő megyefőnök,
 hogy a kölcsönjegyzéssel a legteljesebb mérték-
 ben meg van elégedve.

Felelősséggel jelenthetem ki — mondotta
 többi között — hogy Csik megye lakossága, tes-
 tületi, intézményi, iparvállalati, minden erő-
 szak, vagy rábeszélés nélkül olyan összeget jegy-
 zett le a hadfelszerelési kölcsönre az eddigi öt-
 millió leien felüli összeggel, mely számbavéve a
 megye szegénységét, igen jelentős és a kormány
 megaláztatását is kiérdemelte. A sajtó után
 hozom azt is a lakosság tudomására, hogy eddig
 tízezer lei értékű gyapjúfonolat osztottam ki a
 katonai szolgálatra behívottak családjai részére
 és gondoskodtam arról is, hogy az előjárások
 útján a legmeheszebbben megéltben részvevő-
 nek a szegény családtagok. Szász Gerő polgár-
 master és neje buzgólkodására 23 ezer lei kész-
 pénz, nagyértékű ruhanemű és lábbeli áll a sze-
 gények karácsonyi segélyezésére a városban, míg
 községekben termény, élelmiszer kerül kiosztás-
 ra. Hangsúlyozom ezúttal is, hogy Csik megyé-
 ben semmiféle gabonát, takarmányt, vagy bur-
 gonyát nem rekvirálnak, hanem azt a hadsereg
 megbízottai készpénzárón, forgalmi értékben
 megvásárolják. Ha ez valahol nem történt volna
 meg, úgy kérem ezt tudomásomra hozni és azon-
 nal intézkedni fogok, de eddig ilyenirányú pana-
 szokat nem észleltem. Kérem a lakosságot, taka-
 rékoskodjék gabonájával, élelmicikkeivel, ne ér-
 tékesítse azokat a szükségletén felül is a kapott
 pénz csábítása miatt, mert a tél erőfele hosszú
 és kemény s az új termésig még sok idő van.
 (a. l.)

Apraja nagyja
 örömmel vásárolja karácsonyra
„BOMBIR“
 csokoládé-bonbont
 Nagyvárad, Aurel Lazar utca 4.

Nem közlekedik az Orient-expressz. Bucaresti-
 ből jelenti a rádió hírszolgálat: Az Orient Ex-
 press újabb rendelkezésig nem közlekedik.

RENDELET A PÉKEK ÉS KENYÉRGYÁRAK
 KARÁCSONYI SZÜNETERŐL. Bucarestiből je-
 lentik: A munkügyi miniszter rendelete értelmé-
 ben a pékek és kenyérgyárak az ország egész te-
 rületén december 24-én és december 31-én dol-
 gozhatnak.

EMINESCU UNNEPÉSG RÓMÁBAN. Bu-
 carestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Rómá-
 ban tegnap bensőséges ünnep keretében állék
 meg Mihail Eminescu, a nagy román költő ha-
 lálának 50 éves évfordulóját. Ghibu Bartolomei
 olasz egyetemi tanár tartott előadást az akadé-
 mián a nagy román költőről és az előadás
 megjelentek Raul Bossy kvirinai román követ,
 a követség egész személyzetével, a római román
 kolónia tagjai, diákok és intellektuális nagy-
 számban.

LEZUHANT EGY UTASSZALLÍTÓ GÉP A
 GIBALTARI-SZOROSBAN. Madridból jelenti:
 Jelentettük, hogy a Tetuan-Sevilla közötti utas-
 szállító repülőgép a gibraltári szorosban lezu-
 hant. Újabb jelentés szerint a repülőgépben 9 em-
 ber szánna égett.

GYÜLÉST TARTOTT AZ ALCSIK-KA-
 SZONI RÓMAI KATOLIKUS TANITÓEGYE-
 SÜLET. Csikszereida. Saját tud. Az Alcsik-
 Kászoni Római Katolikus Tanítóegyesület
 Becze Elek igazgatótanító egyesületi elnök ve-
 zetésével Csikszentimrén most tartotta rendes
 közgyűlést. A gyűlésen megjelentek az összes
 tagok, résztvett a kerületi papság teljes szá-
 mban, sok érdeklődő vendég is érkezett. A gyű-
 lést szentmise vezette be, melyet Kovács Balázs
 esperes-tanfelügyelő, egyházi elnök mondott.
 Utána az iskola helyiségében gyakorlati tanítá-
 sok következtek. A gyakorlati tanítások után el-
 nöki megnyitót mondott Becze Elek, mely
 után a tanítások méltatása következett. Pinta
 igazgatótanító, kántor vezetése alatt hatóságos
 énekszámokat adtak elő a csikszentimrei kato-
 likus iskola növendékei, melyet gyermekszava-
 latok követtek. Nagyszerű előadást tartott Ké-
 menes Tamás segédlelkész *Allampolgársági ne-
 velés a hitoktatás keretében* címmel. Gyer-
 mekkarének következett ezután, majd Kőszeghy
 Domokos *Vallásérkölségi és állampolgársági ne-
 velés a testi-értelmi- és művészeti tárgyak ke-
 retében* tartott előadást. Mindkét előadó nagysze-
 rű felkészültséggel birkózott meg a hatalmas
 kérdéssel. György Mancika tanító szavalata
 után a *Hangya* szövetkezet kiküldöttje tartott
 előadást. Az *iskolaszövetkezetek vezetése* cí-
 mmel. A gyűlés ezután adminisztratív és ügy-
 kezelési kérdéseket tárgyalta. A gyűlést közös
 ebéd zárta be.

HARMINCMILLIÓS PÉNZBÍRSÁG. Bu-
 carestiből jelenti: Az ilfovi törvényszék most
 hirdetett ítéletet az annakidején nagy port fel-
 vert csernovici devizacsempészés ügyében. Az
 időközben elhalt Salem Meillen ellen beszün-
 tették az eljárást. Israel Meillent azonban el-
 ítelték 30 millió 437.927 lei pénzbírságra a
 pénzügyminisztérium és 1 lei kártérítésre a
 Nemzeti Bank javára.

Szolgálatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Szombaton éjjel a következő gyógyszerárak
 tartanak szolgálatot:
 Mátyás király, Str. Vlăduța No. 46. Telefon
 21-34. (Ajtay).
 Irgalmasok, Baziliceni-Renke Ferdinánd 27.
 Telefon 14-34.
 Minerva, Piața Unirii.
 Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-58.
 Saluator, Str. Alexandri. (Nemeth). Telefon
 16-07.

Karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak,
valamint előírással hátzások és sport
cikkek legolcsóbban beszerezhetők

HAVRANEK cégnél

Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 12

Kéthónapi fogházra ítélték a szatmári rulett-játék rendezőjét. Saját tud. Részletesen megírtuk, hogy a szatmári ügyészség meglepetészerű házkutatást tartott a Dacia különtermében, ahol tárgyrulettet rendeztek be. Megállapították, hogy tárgyrulett helyett pénzrulettet játszottak. A tulajdonos és a helyiségben talált játékosok ellen gyorsított eljárás indult. A törvényszék már szerdán megkezdte az ügy tárgyalását, a védő kérésére azonban az iratok tanulmányozása céljából egy napra elhalasztotta a főtárgyalást. A bíróság bűnösnek mondta ki Gramma Antal, az engedély tulajdonosát és ezért 2 hónapi fogházra ítélte. Klein Ignácot 10 ezer, Feldner Józsefet ötezer lej pénzbüntetéssel sújtották. — Ugyanakkor a bíróság elrendelte a lefoglalt zse-tonok megsemmisítését.

DIANA

elhárítja a megfázást.

KÉPESÍTÉS NÉLKÜLI SZEMÉLYEK NEM TARTHATNAK LÉGVÉDELMI ELŐADÁST. Nagyvárad. Saját tud. A városi légvédelmi irodája a közönség tudomására hozza, hogy az 1939 március 6-án a Hivatalos Lap 55-ik számában megjelent légvédelmi törvény rendelkezése értelmében senki sem tarthat légvédelmi előadásokat, ha nem hallgatta végig a légügyi és ten-gerségtügyi minisztérium vagy a tartományok által rendezett kiképző tanfolyamokat. A törvény ellen vétőket a 63-ik szakasz alapján büntetik meg.

Szerencsétlenség a szatmári fémáru gyárban. Saját tudósítónktól. Súlyos szerencsétlenség történt Szatmáron, a Metal-Unió gyárban. Erdei Ilona 25 éves munkásleány a lemezhengerek gép mellett dolgozott. Egy óvatlan pillanatban a gép kerekéi elkapták Erdei Ilona mindkét kezét és mire társai borzalmas helyzetéből kiszabadították, jobb és bal kezének két-két ujját leszakították a gép kerekéi. Erdei Ilona velőtráza sikoltás közepette, ájultan esett össze, kezeiből patakzott a vér. Azonnal értesítették a mentőket, akik Erdei Ilonát kórházba szállították. A munkásleány utközben annyit vért vesztett, hogy eszméletét teljesen elvesztette és állapota igen súlyos. A vizsgálat megindult annak felderítésére, hogy a szerencsétlenség miatt kit terhel felelősség?

Világhírű regények:

Aldrich: Száll a fehér madár	68 lei
Aldrich: Családi kör	62 "
Aldrich: Ella kisasszony	68 "
Lytikens: Ne várjatok vacsorára	68 "
Mayrie G.: Urihölgy állást keres	68 "
J. B. Priestley: Joharátok	201 "
Mitchell: Elfújta a szél	270 "
Orczy: Okos Pimpernel	68 "
Orczy: Öszekuszált fonat	68 "
Zsigray: Erzsébet királyné (díszkötés)	292 "
Possonyi: Üldözni fognak titeket (kötve)	206 "
Balla: Megszébbült	135 "
Tóth: Pénztár 9—2-ig (kötve)	206 "
Bagyi: Kiválasztottak	176 "
Forster: Amerika álma	151 "
Kenneth: Északnyugati átjáró. I., II.	301 "
Zsigray: Római százados (kötve)	274 "
Kállay: Báthory István (kötve)	347 "
Somogyváry: A város meg a sárkány (füzve)	94 "
Rachel Field: Egy asszony három élete I., II.	438 "
Balla: Niczky növendék (kötve)	206 "
Jacot és Collier: Marconi az éter várázója	242 "
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	184 "
Simán: Gergely lányok (füzve)	141 "
(kötve)	206 "
Szentmihályi: Örök társak (füzve)	201 "
(kötve)	292 "
Cronin: Réztábla a kapu alatt (kötve)	242 "
Cronin: A kalap-király I., II.	365 "
Cronin: Ezt látják a csillagok	420 "

Megrendelhetők kiadóhivatalunk utján.

Jávor Pál színművészt baleset érte a Hunia-filmgyár egyik új darabja felvételekor. Budapest-ről jelentik: A Hunia filmgyárban a Gül baba felvételei közben, melynek főszerepét Jávor Pál játszotta, baleset történt. A Jupiter-lámpák melegétől Jávor kezében felrobbant egy szódásüveg, s a színészt több helyen megsebesítette. Jávor sérülései nem súlyosak.

NÓTASZÖVEGPÁLYAZAT. Az Erdélyi Magyar Dalirodalmi Társaság erdélyi tárgyú magyar nótaszöveg pályázatára (Br. Bánffy György-émlékverseny) beérkezett pályaművek átnézését a bírálóbizottság megkezdte. A pályázatra oly nagy tömegben érkeztek be a jelíges művek, hogy az anyag lelkiismeretes áttekin-tése előreláthatólag hosszabb időt vesz igénybe s így az eredményhirdetés időpontja kitolódik.

Betörtek egy nagybányai kereskedésbe. Saját tud. A nagybányai rendőrségen megjelent Pop László, az Anprofruct szövetkezet vezetője és jelentette, hogy az éjezaka folyamán ismeretlen tettesek feltörték a szövetkezet üzlethelyiségé-nek ajtaját. Az üzlethől nagyobb mennyiségű ét-olajat vittek el a betörők. A szövetkezet kára több ezer lei. A rendőrség a betörők kézrekeríté-sére megindította a nyomozást.

IPAROS-HIREK

Felhívás a nagyváradai vas, fém és elektro iparosokhoz

Céhünk igazgató tanácsa rendkívül igazgatósági ülésén egyhangúlag magáévá tette a haifőszere-lési bonok jegyzésének érdekében kifejtendő munkát. Felhívással fordulunk a vas és fémpa-rosokhoz, hogy anyagi tehetségeikhez mérten, teljesítsék hazafias és állampolgári kötelezet-ségeiket. A bonok jegyzése erkölcsi kötelessége minden iparosnak és reméljük, hogy felhívá-sunknak készséggel fog eleget tenni céhünk min-den egyes tagja. A céh, mint testület a rendelkezésére álló összegből is külön jegyez bonokat. — Tekintettel arra, hogy a jegyzések különböző fel-telek mellett történnek, a felvilágosítást, cé-hünk központi irodája a hivatalos órák alatt megadja. A céh igazgató tanácsának nevében: Pop Alexandru, elnök.

A nagyváradai vas és fémpari céh háli rende-zőségétől kaptuk az alábbi közleményt:

Hatalmas gépesített osztagok felvonulása már nem érdekli a közönséget, de annál jobban a vas, fém és építőipari céhek közös bálja, Hajó-sulyedés helyett emelkedett hangulat, mágneses bomba műsor, melynek minden egyes száma ugy a terem északi, mint keleti részén orkányszerű tapost fog aratni. Az egymással érintkezésbe álló-uk élénk tevékenységet fejtenek ki, hogy a bál ne csak helyi sikereket, hanem egy felejthe-tetlen estét szerezzen a megszokott közönségnek. A rendezőség előretolt egyéjei a hidegre fordult időjárás ellenére minden előkészület megtettek egy kimondottan színvonalas és humoros műsor összeállítására érdekében. A hangulat utánpótlását nem Krupp, Vickers, Armstrong, sem Schneider és Creusot, sőt nem is Skoda szolgáltatják, hanem egy előrangú jazz és cigányzenekar. A pezsgős palackok durranása fogja tökéletesé tenni a hangulatot. A vezérkar jelentése szerint a pol-gári lakosság zeebe ellen indítandó támadást ja-nuár 13-án fogja végrehajtani. Kérjük az iparos-társadalmat, hogy a fenti időben mindenki saját érdekében tartsa kötelességének az óvóhelyek helyett az Alexandri-utca 13. szám alatti Céhek helyiségébe tülekedés nélkül bevonulni és ott a gázezabályokkal ellentétben nem csendben és nyugodtan, hanem hangulatosan viselkedni.

A nagyváradai mozgókép-színházak műsora:

APOLLÓ: 1. PINTY ÉS PONTY. 2. A KÉT TÜKPEJ.

DORIAN: ÉDES ANYAFÖLD.
CORSO: A VÜRÖS FONAL.

Karácsony első napján, százötven év előtt született a Péczely díj megalapítója

Könyvek kerülnek néha a kezünkbe, amik-nek a címlapjára oda van nyomtatva, hogy szerzőjét a Péczely-díjjal tüntették ki. Időnként pedig olvashatjuk a lapokban, hogy egyes ki-válóbb történelmi regény szerzőjének ítélte oda a Magyar Tudományos Akadémia a Péczely-díjat. A kitüntetés — amellet, hogy rendszerint érdemeket honorál, mindig imponál az olvasó-nak is. Megnézi újból a könyv címlapját, az író nevét megjegyzi s egy röpke sóhajjal tu-domásul veszi, hogy:

— Ah, úgy, a Péczely-díjjal?...

... de köztünk szólva, fogalma sincs a leg-több olvasónak, hogy ki volt az a Péczely és milyen díjat alapított?

Pedig épp most, karácsony első napján lesz százötven éve, hogy Péczely József 1789 december 25-én meglátta a napvilágot. Az epja, id. Péczely József is tudós református pap volt, költő, műfordító s az első magyar tudomán-yos folyóirat megindítója. Baráti köréhez tartozott Révai, Ráday Gedeon, Gvadányi, Or-czy Lőrinc, akikkel haláláig levelezett, így nem csoda, ha fiatalabb Péczely is a tudomá-nyosságok felé vonzódtott s belőle szintén tudós, író fejlődött.

Pályája elején végigjárta a fiatal magyar tanárok szokásos útját: Debrecenben fejezte be tanulmányait, Mezőtúron volt igazgató-tanár, Bécsben és Göttingában fejlesztette tudását, az-tán Debrecenben tanít s közben természetesen ír is. 1832-ben már a Magyar Tudományos Aka-démia levelező tagja, 1838-ban pedig rendes tagja és a Kisfaludy Társaság is tagjai közé választotta. Különösen a történelem érdekelt. Megírta a magyarok történetét Ázsiából való kijövetelüktől fogva és ebben a kétkötetes mű-vében sok új, érdekes adattal szolgált, amelyek-nek ma is hasznát veszi a történelmunkutalás.

Az akadémiai alapítvány ötezer pengő fo-rintos összegét 1841 április 13-án kelt levelével tette le, olyan feltételekkel, hogy azt tőkésítsék mindaddig, míg a felszaporodott összeg kama-taiból évente 100 arany (1000 forint) jutalmat ki nem tűzhetnek. Az Akadémia igazgató-tanácsa aztán 1880 október 23-án tartott ülésén elhatározta, hogy az ezer forintnyi jutalmat fel-váltva fogják kiadni, még pedig úgy, hogy egyik évben az első, másik évben a második osztályt illeti meg a Péczely-díj; oly módon, hogy egyik évben magyar történelmi tárgyú regény, másik évben pedig történelmi munkák kapják a jutalmat.

Ezt a Péczely-díjat azonban az elmúlt idők folyamán nem adták ki minden évben s ezért megtörtént, hogy két regényíró is kitüntethet-tek vele egyszerre. Megkapta a Péczely-díjat Pálffy György és Irén is „Fekete völgyének” című művével.

Karácsonyi olcsó vásárunkat

okvetlen tekintse meg! Külföldi üvegtisztek csokoládéfigurák külön osztályon. Vigyázati Szaloncukorkáink izre utánozhatatlan. Arany, ezüst és briliáns külföldi üvegdíszek. Legkitünőbb tearumok, teák, likörök, sajtok, déligyümölcsök és halárunk nagyon olcsón! Jegyezze meg jól a nevet!

CUBA Mariska
Nagyvárad, Avram Iancu utca
10 szám.

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Legjobb ajánlható ifjúsági munkák:

Kisebbségek:	
Blaskó: <i>A nagy király</i>	Ára 10 Lei
" <i>Gyermekek a kereszt alatt</i>	" 20 "
" <i>Jézusom itt vagyok</i>	" 10 "
" <i>Jézuska szeress</i>	" 10 "
Bordeaux: <i>A kis keresztetek</i>	" 158 "
Jászainé: <i>Magyar fészkek fiókjai</i>	" 225 "
Kristóf: <i>Patkó Pista</i>	" 115 "
Orbán: <i>Ezermester</i>	" 123 "
" <i>Bodzavár úrnői</i>	" 18 "
Törökne: <i>Margitvirágok</i> (félvászonkötésben)	" 60 "
(Egészvásznonkötésben)	" 95 "
Zsoldos: <i>Arnyékherceg</i>	" 100 "
Wagner: <i>Lángoló szivecskék</i>	" 60 "
" <i>Az élet kis művészei</i>	" 36 "
Nagyobbaknak:	
Bárány: <i>Jó szerencsét</i>	Ára 125 Lei
Blaskó: <i>Édesanyám</i>	" 155 "
Csürös: <i>Ripsz és Ropsz</i>	" 100 "
Dénes: <i>Marianne kisasszony</i>	" 125 "
Defoa: <i>Robinson</i>	" 130 "
Csák: <i>Vér és láng között</i>	" 60 "
Kalmár: <i>Montezuma koronája</i>	" 160 "
" <i>Küzdelmek a fehér halál országában I-II.</i>	" 425 "
Kosáryné: <i>Gyöngyvirág</i>	" 120 "
Orbán: <i>Fehér korall</i>	" 144 "
Somfay: <i>Mégis szép az élet</i>	" 160 "
Szimon: <i>Évi az inkézetben</i>	" 115 "
Székely: <i>Paca Pali vitézi tettei</i>	" 110 "
Schmiedtmayr: <i>Gyermekek Isten útjain</i>	" 123 "
Schmiedtmayr: <i>Gyermekek a szent-ség útján</i>	" 125 "
Sebők: <i>Öt világrészen keresztül</i>	" 140 "
" <i>Egy királyné életéért</i>	" 140 "
Weiser: <i>Watomika</i>	" 35 "
Záymus: <i>Unnepi köntös</i>	" 120 "
Leánykönyvek:	
Blaskó: <i>Mária és Márta</i>	Ára 60 Lei
Csaba: <i>Ami a serdülő lánynak tudnia kell</i>	" 140 "
Csaba: <i>Ami a fiatal asszonynak tudnia kell</i>	" 125 "
Wagner: <i>Mai leányok életstílusa</i>	" 60 "
Csaba: <i>Ami az édesanyjának tudnia kell</i>	" 130 "
Gerely: <i>Ki vagyok?</i>	" 120 "
" <i>Add nekem a szívedet</i>	" 110 "
" <i>Ha tudnád</i>	" 90 "
" <i>A mai leányok útja</i>	" 126 "
Rusznay: <i>Nő a modern társadalomban</i>	" 72 "
Städler: <i>Szeretnéd, ha szerelnék</i>	" 85 "
" <i>Valaki vár engem</i>	" 85 "

Legszebb ajándékkönyvek:

Missalé egészvásznonkötés, vörösmetszés	Ára 303 Lei
Missalé, egész vászonkötés, arany-metszés	" 338 "

Missalé bőrkötésben, vörösmetszés	" 576 "
Tóth Tihomér összegyűjtött művei 22 kötetben. Dús aranyozásu, egészvásznonkötésben	" 4400 "
Schütz: <i>Dogmatika I-II.</i>	" 900 "
Teljes szentírás öt kötetben, tokban	" 1440 "

Schütz: <i>Szentek Élete</i> négy kötetben, füzve	" 432 "
Félvásznonkötésben	" 576 "
Egészvásznonkötésben	" 648 "
Díszvásznonkötésben	" 864 "
Luxusbőrkötésben	" 1224 "

Regények és útleírások:

Burger: <i>Bölcsőre hulló ténylek és árnyak</i>	" 90 "
Bourget: <i>Szemközt a halállal</i>	" 60 "
Bordeaux: <i>Ósi hajlék</i>	" 158 "
Balásházy: <i>A láthatatlan ellenség</i>	" 35 "
Barclay: <i>Esti dal</i>	" 137 "
" <i>Az elválasztó fal</i>	" 108 "
Claudel: <i>A helyemcípő</i>	" 140 "
Le Fort: <i>A gettóból jött pápa</i>	" 50 "
Óaspár: <i>A világ orvosa</i>	" 215 "
Jean de La Bréte: <i>Kísértő árny.</i> füzve	" 110 "
Jean de La Bréte: <i>Kísértő árny.</i> kötve	" 140 "
Kühnelt: <i>Jezsuiták, nyárspolgárok, bolshevik</i>	" 115 "
Krane: <i>Magna Peccatrix</i> , kötve	" 155 "
Misciattelli: <i>Savonarola</i>	" 125 "
Nagy Méda: <i>Hét ósz, egy tavasz</i>	" 35 "
Pakoes: <i>Édua áldozata</i>	" 130 "
Regnier: <i>Az elvesztett drachma</i>	" 120 "
Nyisztor: <i>Mandarinok, kulik, miszionáriusok</i>	" 180 "

Sienkiewicz: <i>Volodijovszky úr</i>	" 110 "
" <i>Keresztes lovagok</i>	" 110 "
" <i>Quo vadis?</i>	" 126 "
Tarczai: <i>Masolino</i>	" 105 "
Lukor: <i>Róma</i>	" 95 "
Velösi: <i>Orosz titok</i>	" 40 "
Williamson: <i>Az arany csönd</i>	" 101 "
" <i>Titokzatos történet</i>	" 144 "
Emmet Lavery: <i>Az Ur katonái</i> (szindarab)	" 70 "
Marjai: <i>Sedantól Prágáig</i>	" 310 "
Erdödi: <i>Napsütéses Indiában</i> , füzve	" 200 "
" <i>Kötve</i>	" 285 "
Baktay: <i>India</i> , díszkötésben	" 435 "
Erdödi: <i>Mumiák és Minaretek</i>	" 200 "
Bangha: <i>Dél keresztje alatt</i>	" 125 "
" <i>Amerikai missziós körutón</i>	" 44 "
Böle: <i>Spanyalföldön</i>	" 285 "
Kühár: <i>Bartalogok, sírok, kupolák</i>	" 40 "
Dr. Lippay: <i>Titokzatos Keleten</i>	" 145 "

Lelki élet könyvei:

Bretano: <i>A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése</i>	Ára 120 Lei
Biró: <i>Jézus Szíve és a kommunizmus</i>	" 27 "
Biró: <i>E jelben gyógyulj meg</i>	" 20 "
Müller: <i>Ima és hivatás</i>	" 15 "
Müller: <i>Szent bilincsek</i>	" 55 "
Meschler: <i>Készület a nagy lakomára</i>	" 72 "
Mihelics: <i>Modern katolikus fejek</i>	" 173 "
Mikos: <i>Quadragesimo anno gazdasági rendje</i>	" 145 "
Müller: <i>A jó Isten</i>	" 65 "
Müller: <i>Legyetek tökéletesek II. kiad.</i>	" 35 "
Müller: <i>Jertek imádjuk</i>	" 42 "
Noszlopi: <i>Világnézetek lélektana</i>	" 175 "
Némethy: <i>A lélek Istennel való magányos beszélgetésének könyve</i>	" 58 "
Oberhammer: <i>Példák az életből</i>	" 190 "
Oszlay: <i>Szabin testvér</i>	" 115 "
Plus: <i>A kereszt királyi útja</i>	" 95 "
Plus: <i>Egéből szállott</i>	" 55 "
Plus: <i>P. Peti hajója</i>	" 90 "
Plus: <i>Papi elmékedések</i>	" 216 "
Petró: <i>A gyermekek korai szent-áldozása</i>	" 105 "
Plus: <i>Lumen Christi</i>	" 68 "
Rootban: <i>Kövess engem</i>	" 25 "
Ráb: <i>Eucharisztikus példák</i>	" 65 "
Schmiedt: <i>A megváltás szolgálata</i>	" 162 "
Schütz: <i>Eucharisztia</i>	" 137 "
Schütz: <i>Órség</i>	" 145 "
Schütz: <i>Örökkévalóság</i>	" 145 "
Schütz: <i>Házasság</i>	" 110 "
Schütz: <i>Isten a történelemben</i>	" 130 "
Spiragó: <i>Felnöttek katekizmusa I., II., III. füzve</i>	" 400 "
Spiragó: <i>Felnöttek katekizmusa I., II., III. kötve</i>	" 500 "
Spiragó: <i>A boldogságos Szűz</i>	" 120 "

Sik: <i>Zsoltárok könyve</i>	" 100 "
Szivos: <i>A ma aútja</i>	" 120 "
Szivos: <i>Diaklethikusokorlatok</i>	" 130 "
Tanquerel: <i>Aszketika és misztika</i>	" 230 "
Tomka: <i>Három nap a Manrézában füzve</i>	" 130 "
Tomka: <i>Három nap a Manrézában kötve</i>	" 175 "
Tomka: <i>Modern hitvédelmi kérdések</i>	" 112 "
Turner: <i>Engedjétek hozzám!</i>	" 105 "
Tóth: <i>Miatyánk</i>	" 280 "
Tóth: <i>Miszek egy Istenben</i>	" 240 "
Tóth: <i>Miszek Jézus Krisztusban</i>	" 240 "
Tóth: <i>Krisztus király</i>	" 240 "
Tóth: <i>Tízparancsolat I., II.</i>	" 480 "
Trikál: <i>Új élet</i>	" 165 "
Trikál: <i>Új szellemiség</i>	" 100 "
Trikál: <i>Az új nemzedék lelkiisége</i>	" 72 "
Zsámár: <i>Az isteni jegyes</i>	" 40 "
Beaudemenon: <i>Elmékedések az evangéliumról I., II., III.</i>	" 600 "
Blázovich: <i>A legfőbb válság</i>	" 60 "
Blázovich: <i>A csönd mélysége</i>	" 105 "
Bangha: <i>Örök élet igéi I., II., III., IV.</i>	" 390 "
Bangha: <i>Eucharisztia</i>	" 234 "
Brandstein: <i>Etika</i>	" 172 "
Berthe: <i>Jézus élete</i> , füzve	" 144 "
Berthe: <i>Jézus élete</i> , kötve	" 215 "
Czapik: <i>Könyörülj rajtunk Uram</i>	" 45 "
Csávossy: <i>Együtt a Mesterrel</i>	" 115 "
Csávossy: <i>A nagy király nyomdokain</i>	" 235 "
Csávossy: <i>Örök igazságok</i>	" 235 "
Csávossy: <i>Kereszt és feltámadás</i>	" 235 "
Csávossy: <i>Egy élet Jézusért</i>	" 35 "
Csávossy: <i>A szeretet nagy titka</i>	" 110 "
Csávossy: <i>A boldogság útja</i>	" 10 "
Csávossy: <i>Szent József tisztelete</i>	" 10 "
Csávossy: <i>Adventi elmékedések</i>	" 60 "
Csávossy: <i>Ujjászületés szentsége</i>	" 30 "

Legalább 500 lei értékű rendelés után öt százalék, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén tíz százalék kedvezmény december 5-től 1940 január 15-ig.

Vasárnap, december 24.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 10 Istentisztelet közvetítése. Majd egyházi felolvasás és egyházi énekek közvetítése gramofonlemezek. 19.17 Karácsonyi dalok. 20.05 Karácsonyi dalok. 21 Karácsonyi játék. 22.30 Karácsonyi dalok.

Budapest I. 10 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Balogh Bálint mondja. 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi templomból. A szentbeszédet Dudas Miklós dr mondja. 12.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Raiffay Sándor. 13.30 Beszékart-zene. 15 Hanglemek. 16 Gróf Teleki Mihály előadása. 16.45 A II. regőcsopót, 17 Közvetítés a Nemzeti Múzeum előtt felállított karácsonyfa ünnepegről. 18.15 Felvidéki karácsony. 19.05 Közművelődési előadás. 20.25 Karácsony este. 20.40 Zadravetz István ny. tábori püspök előadása. 21.30 Magyar önismeret, 21.35 Különböző nemzetek karácsonyi dalai. 22.05 Koncert fuvózenekar. 22.30 Palestrina kórus. 23.10 Hanglemek. 13 Ejj-féji mise közvetítése a városmajori plébánia-templomból. A szentbeszédet Gáspár Gueztáv mondja.

Hétfő, december 25.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Gramofonlemezek. 20 Gramofonlemezek. 21 Gramofonlemezek. 22 Filmzene. 23 Gramofonlemezek.

Budapest I. 10 Református istentisztelet. Prédikál Ravasz László. 11 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia-templomból. A szentbeszédet Marczel Mihály mondja. 12.30 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Varsányi Mátyas. 13.30 Hangverseny Zenekar. 15 Hanglemek. 16 Közvetítés mecsországól. 16.35 Legenda a csilingról. 16.55 Zongoraszámkok. 17.30 Közvetítés az Operaházból. 18.25 Késmárki karácsony. Előadás 20 Magyar önismeret. 20.05 Karácsony a Felső-Tiszánál. 20.25 Csevegés. 20.40 A Noszty-fiu esetét Tóth Marival. Vigjáték. 23.10 Mellezenekar. 24.35 Táncclemezek.

Kedd, december 26.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Gramofonlemezek. 20.15 Dalok, hírek. 21 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.10 Gramofonlemezek.

Budapest I. 10 Unitárius istentisztelet. Prédikál: Jónán Miklós. 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet Közi-Horváth József dr mondja. 12.15 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Krajnyák Gábor dr mondja. 13.30 Az Operaház Zenekara. 15 Cigányzene. 16 Elbeszélés. 16.25 Az I. honvédgyalogezred zenekara. 17 Magyar önismeret. 17.30 Harangok zenéje. Felolvasás. 18.15 Jazz-hármas. 18.40 Mennek a vonatok. Hangjáték. 19.25 Enekszámok. 19.45 Közvetítés a magyar-olasz vízipotómérkőzésről. 20.25 Régi emlékek. régi operettek. 21.25 A finn szabadságharc vezére. Előadás. 21.50 Waldbauer-Kerpely vonósnegyves. 23.10 Revü táncczenekar. 23.40 Cigányzene.

Szerda, december 27.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok.

RADIO

Mit hallgassunk?

Vasárnap: București 18.17 Karácsonyi dalok. Osió 19.30 Izland, Finnország, Norvégia és Svédország közös karácsonyestje.

Hétfő: Sotens 21 Bellehemes játék. Toulouse 21 Provençei karácsony.

Kedd: Hilversum I. 20.15 Szimfonikus zene. Budapest 20.50 Waldbauer-Kerpely vonósnegyves.

Szerda: Kalundborg 21.35 Hegedű hangy. Budapest 19.30 Rigoletto az Operából.

Csütörtök: București 20.15 Filharmonikusok. Budapest 20.20 Filharmonikusok.

Péntek: București 20 Opera. Frieze 21.50 Zongorahangverseny.

Szombat: Hilversum I. 20.55 Egyházi ének. Milánó 21 Szimfonikus hangverseny.

13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Táncczene. 20.05 Dalok, hírek. 22.10 Hírek, gramofonlemezek. 23 Szórakoztató zene, majd hírek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hanglemek. 14.30 Rendőrzene. 17.10 Asszo-

Karácsonyi ajándéktárgyakban

nagy választék

Hans Gierling-nél

Nagyvárad, Parcul Traian 6.

holicsónvásárolhatókat, ékszer, porcellán kristály és alpakka tárgyakat.

nyoknak. 18.15 A rádió szalonzenekara. 19 A műkorsolyázás újabb fejlődése. Előadás. 19.30 Cigányzene. 20.30 Rigoletto talmű. 21.45 Külügyi negyedóra. 21.20 Jazz-dalok és jazz-szólók.

SZÍNHÁZ

A Thália karácsonyi műsora Nagyváradon

Széleskörű érdeklődés előzi meg a kolozsvári Thália karácsonyi előadásait, melyeknek során az első bemutatott karácsony elsőnapján lesz, mely alkalommal Dickens világhírű regényének színpadi változata, a *Házitündér* pompás karácsonyi hangulatu vigjáték kerül színre Tóth Elek kiváló rendezésében. A darab lenyűgöző aktualitása mellett rendkívül érdekes mesét visz a színpadra, mely elejétől végig csupa könny és csupa kacagás.

Ugyanilyen pompás szórakozást fog nyújtani az ünnepi műsor másik adrábjá, *Barry Connors* végtelenül mulatságos vigjátéka, a *Fruska*. A *Fruska* felújítása Kolozsváron zsúfolt házak mellett óriási siker jegyében zajlott le. Ez indította a színház vezetőségét arra, hogy a várad közönség előtt is színrehozza ezt a nagyszerű vigjátékot, mely szellemességben, ötletekben és humorban túlszárnyalja a legpazarabb francia szerzők raffiniált bohózatait is.

Az ünnep két első napján délután 3 órakor az ősszel nagy sikerrel bemutatott friss és bájos „fiatalság” darabja, *Boldog órák* kerül színre olcsó helyárakkal. A többi előadásokat a *Házitündér* és a *Fruska* uralják, melyek minden valószínűség szerint állandó telt házakat fog-

Csütörtök, december 28.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Dalok. 20.15 Dalok. 20.45 Hírek. 21.15 A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése. 23 Gramofonlemezek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 A rádió szalonzenekara. 14.30 Cigányzene. 17.15 Magyar-orsz hangulatknak. 18.15 Gazdáknak. 18.45 A Vakok Homéros Énekkara. 19.15 A csecsemő tornája. Előadás. 19.40 Az én 88 esztendőm. Előadás. 20 Magyar nőiák zongorán. 20.25 Elbeszélés. 20.45 Tanulj dalt a zengő zivatartól. 21.20 A Filharmoniai Társaság hangversenye. 21.35 Magyar önismeret. 23.10 Hanglemek. 24.25 Cigányzene.

Péntek, december 29.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Zongorahangverseny. 20.15 Schrammlzene. Utána: Hírek. 21 Opera közvetítése. 23 Gramofonlemezek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hanglemek. 14.30 A 2. honvédgyalogezred zenekara. 17.15 Diákféltóra. 18.15 Légtalmai előadás. 18.40 Magyar önismeret. 18.45 Tárogatószámok. 19.45 Magyar lovaskatonák a nagyvilágban. Előadás. 20.25 Hegedűszámok. 20.50 Kalotaszeg. Kőe Károly tájrajza. 21.15 Halló Amerika. 23.10 A rádió szalonzenekara. 24.20 Hanglemek.

Szombat, december 30.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Gramofonlemezek, hírek. 20.15 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.10 Hírek, gramofonlemezek. 23 Táncclemezek, hírek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Enekszámok. 14.30 Hanglemek. 17.15 Csevegés. 18.15 Kamarakórus. 18.45 A rádió postája. 19.15 A rádió szalonzenekara. 20.25 Beszélgetés a konzerviparról. 20.45 Magyar nőiák. 21.35 Elbeszélés. 22.05 Magyar önismeret. 22.10 Zongoraszámkok. 23.10 Hanglemek. 24.20 Cigányzene.

Apróhirdetések

Hülönféle

szavanként 3 lei

Művészi kötésből

maganóra vehető Nagyváradon az Orsolyazárdában.

Mindenes

szakácsné felvételük. — Jelentkezni d. u. 2-4 óráig, Nagyvárad, Str. Delavrancea 33. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbt ékszeráruház Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Ha cséplőgépet,

traktort, motort, olajpalmot, gőzgépet akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal Nagy Sándorhoz, — Oradea, Str. D. Cantemir, 24.

Lakás

szavanként 3 lei

Háromszobás

utcai lakás azonnal kiadó, irodának is. Str. Vlahuta 44. Nagyvárad

Kiadó

azonnalra 3 szobás modern földszinti, utcai lakás. Nagyvárad, Str. Dorobantilor 22. Telefon 31-72.